

MAGYAR L

Nagys. Kozma András úrnak
HUNGARIA BUDAPEST
VI., Vilmos császár-út 55.

Igazgató és felelőszerkesztő:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: **SZENT LÁSZLO NYOMDA R.-T.**
Törvénytörési bej. szám: Tr. B. 11/71. Jun. 1938

Főmunkatárs: **dr Gyártás Elemér**

Vasárnap este véget ért Belgrádban a Balkán-szövetség értekezlete

A szombati díszlakomán érdekes beszédet mondott a jugoszláv és a román külügyminiszter. Az értekezlet állást foglalt a semleges politika további fenntartása mellett.

Belgrádból jelentik: A Balkán-szövetség négy államának külügyminiszterei vasárnap befejezték tanácskozásukat. Vasárnap már inkább csak arról volt szó, hogy a hivatalos közlemény szövegében mit és hogyan adjanak tudtára a nyilvánosságnak. A tárgyalások legfőbb napja szombat volt, amikor érdemleges megvitatás alá került minden fontos kérdés, illetve annak minden olyan részlete, mely a Balkán-szövetség államait különösebben érdekli, vagy amiben más és más szempontokat kellett egyeztetni. Az egyeztetés sikerült, s valami olyan közös szempont került felül, hogy csak-

ugyan legjobb külpolitikai védelem mindnyájuk számára, ha az európai háború kiterjesztésére nem adnak lehetőséget s összetartanak a semlegesség megőrzésében.

Ez a közös álláspont már szombat estére kialakult, s mintegy ennek a megnyilvánítása történt meg azon a díszlakomán, melyet *Cincár-Markovics* jugoszláv külügyminiszter adott szombat este kártársai tiszteletére. Nagyjelentőségű volt a lakomán a jugoszláv külügyminiszternek, mint házigazdának, s aztán *Gafencu* külügyminiszternek, mint az értekezlet elnökének a felszólalása.

Cincár-Markovics külügyminiszter pohárköszöntője

A jugoszláv külügyminiszter a szombati díszlakomán a következőket mondotta:

— Nagy elégtétellel üdvözlöm Jugoszlávia fővárosában a Balkán-szövetség baráti országainak képviselőit. Ez az értekezlet épp a balkán-szövetségi egyezmény aláírásának hatodik évfordulóján ült össze. Jó alkalom ez arra, hogy visszapillantást vessünk a szövetség gyümölcsöző tevékenységére és hogy megállapítsuk: szilárd akarattal, hűen kitartunk a békefenntartás ez értékes eszköze mellett és továbbra is együttműködünk a balkáni béke érdekében.

— De ennek az összejövetelnek a semleges államok érdekeit szolgáló történelmi jelentőségét fokozzák azok a súlyos, majdnem tragikus körülmények, amelyeket ma Európa népei átélnek. A három legnagyobb európai nemzet olyan fegyveres összetűzésbe keveredett, amelynek kimenetelét nem lehet előre látni. Éppen ezek a körülmények teszik a balkáni államok köteletségévé, hogy fokozott körültekintéssel a legnagyobb bölcseségről tegyenek tanubizonyosságot, mert csak így menthetik meg népeiket a háború borzalmaiktól, amelyeket csak a közelmúltban kellett elszenvedniök és amelyekről ma nem várhatnának semmit.

— A jelenlegi háborús összetűzés első napjától kezdve nyíltan kifejezésre juttatták a Balkán-szövetség kormányai azt az óhajukat, hogy semlegesek maradhassanak, azzal a feltétellel, hogy függetlenségük és területi épségük ne képezze vita tárgyát az események kialakulása során. Boldogok vagyunk, hogy megállapíthatjuk ma: békés erőfeszítéseink eddig eredményre vezettek s derűlátással nézünk a jövő elé. A Balkánt sehonnán se fenyegeti veszély. A balkáni népek lojális és korrekt magatartását mindenki méltányolja.

— Különös elégtétellel fűzöm hozzá, hogy annak a két balkáni, illetve dunavidéki államnak — Bulgáriának és Magyarországnak — a magatartása is, amelyek kívül ál-

lanak a Balkán-szövetségen, összhangban áll a Balkán-szövetség békés politikájával. Ez igazolja azt az őszinte reményt, hogy a szolidaritás érzése végül megeremli a boldog jövő tartós feltételeit mindama népek száma-

Gafencu külügyminiszter válaszol

A balkánszövetségi megegyezés magasabb értelme. A Bulgária és Magyarország iránti barátságos kialakulások lehetősége

Gafencu román külügyminiszter válaszában a Balkán-szövetség tagállamainak külügyminiszterei nevében megköszönte a szívélyes fogadtatást, amelyben a jugoszláv főváros részesítette őket, majd így folytatta:

— A Balkán-szövetség rendes értekezlete rendkívüli időben ült össze, a jogainkat szolgáló kölcsönös barátság és bizalom jegyében. Ez a mindig eleven és tevékeny barátság, amelyet a most átélt megpróbáltatások csak kimélyítenek, érzelem és gondolatközösséget teremti közöttünk, amely csak megerősíti írásos megegyezésünket.

— Ennek a megegyezésnek ma magasabbrendű értelme van. Európa egy jelentős földtáját képviseljük, amelynek külön érdekei, külön törekvései vannak és fontos küldetése van. Ezért kölcsönös érdekünk, hogy megvédjük magasztos javainkat: a szabadsághoz és nemzeti területünk egységéhez való jogunkat. Innen ered határozottan békés magatartásunk, idegenkedésünk minden támadó szándékkal szemben és az a közös óhajunk, hogy megóvjuk ezt az oly gyakran fölzaklatott földtájat minden véres kísérletezéstől. Ezt a békeakaratunkat világosan kifejezésre juttattuk mindig és jogunk van remélni, hogy semlegességünkkel, amely senkinek se árt, de ugyanakkor általános érdeket mozdít elő, ugyanolyan lojális módon tiszteletben fogják tartani, mint ahogy azt

ra, amelyek a Balkánon és a Duna-medencében élnek.

— Olaszország hasonlóképpen hálóra kötelez bennünket azért az értékes hozzájárulásért, amelyet okos és „háborút nem viselő” magatartásával a délkelet-európai béke megőrzése érdekében az európai összetűzés kezdete óta hozott.

— A Balkán-szövetség jelenlegi értekezletének célja megújítani a szövetség tagállamainak ama elhatározását, hogy kölcsönös együttműködéssel és egyre szorosabb összeköttetésben egymással folytassák a béke és megbékítés politikáját.

— Ennek megfelelően kívánatos volna, hogy a Balkán-államok gazdasági együttműködése is hatályosabb módon nyilatkozzék meg, nemcsak azért, hogy nagyobb ellenállást tudjunk tanúsítani a mai idők nehéz megpróbáltatásaiban, hanem hogy ez az együttműködés a jövőben is jobban szolgálja népeink felvirágoztatását.

— A Balkán-szövetség tagállamainak eddig folytatott politikája már leküzdötte a jelenlegi konfliktus első időszakának nehézségeit. Csak ez a politika fogja számunkra lehetővé tenni, hogy a jövőre nézve is megóvjuk a Balkánt minden háborús veszedelemtől. A balkáni népek, miután így hozzájárulnak a háború elszigeteléséhez, egyúttal munkálkodnak az európai béke minél előbbi megvalósítása érdekében és megkönnyítenek minden, a világ legilletékesebb személyiségeitől kiinduló nemes kezdeményezést arra, hogy az emberiség megkíméltesse egy helyrehozhatatlan katasztrófától.

mi magunk is tiszteletben tartjuk.

— Azzal gyanúsítottak minket, — folytatta *Gafencu*, — hogy a mi szövetségünk bizonyos szomszédállamok ellen irányul. Ez a szövetség annyira nem irányul senki ellen, hogy földtáji jellege lévén, tulajdonképpen eleve magában foglalja ezeket az államokat is. Azért boldogok vagyunk, mindannyiszor, amikor szomszédjaink bizonyosságát adják megértésüknek a mi törekvéseink iránt.

— Kifejezésre jutott itt az a közös óhajunk, hogy a bizalom létkörét teremtsük meg Bulgáriával. Hozzáfűzöm ehhez, hogy mindnyájan méltányoltuk a bolgár miniszterelnöknek azokat a szavakat, amelyek kihangsúlyozták a balkáni közösség érdekeinek gondolatát. Az ilyen kijelentések közelebb hoznak minket a béke korszakához és megerősítenek bennünket abban a meggyőződésünkben, hogy a mi szövetségünk kiegészített keretei között a szomszédokkal való minden kapcsolatunk barátságosan rendezhető.

— Célzást tett ön, miniszter ur, folytatta válaszában *Gafencu* külügyminiszter, — Magyarországgal való kapcsolatunkra is. A dunavidéki béke szomszédos a balkáni békével. Helyes az az állítás, hogy a béke és közelség politikája, amely eddig négy balkáni népet hozott közelebb egymáshoz, hivatott arra, hogy más, szerencsés eredményeket is ér-

jen el. Egyébként ön sohasem titkolt az érdeklődést, amellyel ön a Magyarországgal való bizalmas kapcsolatok fejlesztése iránt viseltetik. Ön tudja, miniszter úr, hogy ebben a tekintetben teljes összhang és szoros egység volt mindig közöttünk.

— Tudatában lévén a szavak értékének és a mai idők súlyos voltának, arra szorítok itt, hogy kifejezésre juttassam azt a mély meggyőződésemet, hogy a dunavidéki és balkáni problémák megoldására meg lehet találni földtáji megegyezések keretében azokat a megfelelő formulákat, amelyek kibékítik egymással az egymás mellett élő népeket és közeledést teremtenek a szomszédos államok között. Ez annál lehetségesebbnek tűnik fel előttem, mert ezeknek a népeknek a közös történelme számos érdekkapcsolatot, rokonságot és rokonszenvet kövacsolt közöttük. Ezek a kapcsolatok egyre jobban rávilágítanak közös küldetésükre.

— Vajjon szükséges-e még hozzátennem, hogy a mi szövetségünk, amely csak saját érdekeit szolgálja és amely nem veti magát alá semmiféle számára idegen áramlatnak, eleendőképpen bizonyosságot tett már arról, hogy senki ellen sem irányul, ellenkezőleg örömmel vesz minden jelt, amiben az iránta való megértés nyilatkozik meg. Ezért értékeljük Olaszország baráti magatartásának politikai és erkölcsi jelentőségét. Olaszország segítségére jön a békére, rendre és biztonságra irányuló törekvé-

— Mit hoz nekünk vasárnap ez az új év?
— Hogy nekem mit hoz, azt tudom. Nyerek az Állami Sorsjátékon azzal a sorsjeggyel, amelyet a

COLECTURA OFICIALĂ și a OFICIILOR RURALE P.T.T.
sorsjegyarudánál vásárolok.

A következő sorsjáték húsvásár február 15. és 18.-án.

Colectura OFICIALĂ
și a OFICIILOR RURALE P.T.T.
ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Helyi cím: **Colectura Oficiala Oradea, Reg. Ferdinand ut 11**

seinknek, mikor rámutat a közös érdekekre, amelyek őt hozzánk kötik.

— Nem fejezhetem be beszédemet anélkül, hogy midőn országaink békeakarátát és a békére irányuló közös erőfeszítését hangsúlyozom, ne tegyek említést népeink katonai erejéről. Multunk kezesség arra, hogy meg tudjuk őrizni szent örökségünket. Az az igyekezet, amellyel honvédelmünket fejlesztjük, a Balkán-szövetség közös érdekeit is szolgálja, mikor megerősíti a békét és minden egyes tagállam biztonságát.

7. A négy külügyminiszter elhatározza, hogy szoros együttműködést tart fenn az állandó tanács következő üléséig, melyet Athénben tartanak meg 1941 februárjában.

A külügyminiszterek elutaztak a jugoszláv fővárosból.

Belgrádból jelentik: A Balkán-államok külügyminiszterei vasárnap este elhagyták a jugoszláv fővárost. Este 9 órakor még szűk körű vacsora volt a külügyminisztériumban, amelyet Gincár-Markovics adott. Elsőnek Gafencu utazott el 11 óra 5 perckor, utána Metaxas, Saracsoglu és Cvetkovics utazott el 11 óra 20 perckor. Ez a három külügyminiszter Nisbe utazott, ahol Metaxas és Saracsoglu Cvetkovics vendége. Metaxas csak néhány órát tölt Nisben, míg Saracsoglu valószínűleg hétfő estig ott marad. Metaxas egyenesen hazautazik, Saracsoglu pedig még kiszáll Szófiában.

A török külügyminiszter hazatérőben találkozik a bolgár kormányelnökkel.

Szófiából jelentik: Saracsoglu török külügyminiszter Belgrádból visszatérőben egy napra kiszáll Szófiában, hogy újból megbeszélést folytasson Kiosseivanoff bolgár miniszterelnökkel.

Hivatalos jelentést adtak ki az értekezlet lefolyásáról. Hét évre meghosszabbították a szövetségi egyezményt

Belgrádból jelentik: Vasárnap este a Balkán-értekezletről a következő hivatalos jelentést adták ki:

— A Balkán-szövetség állandó tanácsa 1940 február 2., 3. és 4-én összejövetelt tartott Belgrádban. Az eszmecsere, amelyet az állandó tanács tagjai szívélyes és bizalomteljes légkörben folytattak, lehetővé tette számukra, hogy egyhangulag megállapodjanak a következőkben:

1. A négy államnak közös érdekei fűződnek a béke, rend és biztonság fenntartásához Európa délkeleti részén.

2. Szilárdan elhatározták, hogy folytatják békés politikájukat és szigorúan fenntartják állásfoglalásukat a mostani vízályal szemben, hogy Európának ezt a részét megkíméljék a háború megpróbáltatásaitól.

3. Közös akaratuk, hogy folytassák eddigi együttműködésüket, mely nem irányul senki ellen és csak azt a célt követ, hogy megőrizzék függetlenségüket és nemzeti patrimóniumukat.

4. Megállapítják azt az őszinte óhajukat,

hogy fenntartják és továbbfejlesztik a baráti viszonyt a szomszédállamokkal a kölcsönös megértés és barátságos együttműködés alapján.

5. Megállapítják annak szükségességét, hogy szorosabban fűzzék és tökéletesítsék a Balkán-államok közötti gazdasági kapcsolatokat és a közlekedést; különösen a szövetségben belüli árucserét fokozzák.

6. A balkáni egyezményt 1941 február 9-től számított, alapszabályszerű hét évre meghosszabbítják.

Az értekezlet hozzájárult, hogy Jugoszlávia szerződést köthessen Magyarországgal

Belgrádból jelentik: Egyik budapesti hétfői lap kiküldött munkatársa azt jelenti, hogy a belgrádi értekezlet Jugoszláviának külön megengedte, hogy bármikor tetszés szerint

szerződést kössön Magyarországgal. A hivatalos jelentésben erről nincs szó, a tudósító szerint ez a tulajdonképpeni szennációja a Balkán-értekezletnek.

Megelégedettség Belgrádban

A nyitott ajtó politikája. Kedvező megítélés ugy Olaszországban, mint a német és a francia sajtóban

Belgrádból jelentik: A Balkán-konferencia záróközleményével kapcsolatban Belgrádban megállapították, hogy az értekezlet a nyitott ajtó politikájának a győzelmét hozta. Így általában meg vannak az eredménnyel elégedve. A záró közlemény azt mutatja, hogy a balkáni államok folytatni kívánják eddigi politikájukat. Ugyanakkor azonban nagyobb szabadságot adnak az egyes tagállamoknak a szomszédokkal való baráti viszony létrehozása, illetve fejlesztése terén.

Rómából jelentik: A belgrádi konferencia eredményét Rómában meglehetősen derűlátással ítélik meg. Helyesléssel veszik tudomásul mindenek előtt a balkáni államoknak azt a szilárd elhatározását, hogy továbbra is semlegesek maradnak, fenntartják a Balkán-félsziget békéjét és ezzel szolidaritást vállalnak Olaszországgal. A gazdasági megállapodást, mint a gazdasági semlegesség deklarálását fogják fel Rómában. Gafencu szavaiban ajánlatot látnak Magyarországra és Bulgária felé, hogy problémáikat regionális keretek között beszéljék meg. A *Giornale d'Italia* szerint még korai volna Bul-

gária és Magyarország felé tett ajánlat konkrét formájáról beszélni és nem volna célszerű jósolni. De ki kell emelni azt a tényt, hogy maga ez az eredmény is fontos a jövő szempontjából és ezt Olaszországban is elégtétellel veszik tudomásul.

Berlinből jelentik: A *Montag* szerint a Belgrádban elhangzott pohárköszöntők bizonyítják, hogy Románia és Jugoszlávia külügyminiszterének az a legsürgősebb kívánsága, hogy a szigorú semlegességet, a politikai és gazdasági cselekvési szabadság megőrzése mellett fentarthassák.

Párizsból jelentik: Az *Oeuvre* szerint még várni kell néhány napig, hogy tiszta képet lehessen alkotni a balkáni államok helyzetéről. A lap szerint Gafencu-nak a területi unióra vonatkozó bejelentése a legnagyobb jelentőségű. A *Journal* és az *Excelsior* azt írja, hogy Magyarországot meg kell nyerni az együttműködésre. Az *Ordre* szerint a Balkán-szövetség csak Angliára és Franciaországra számít a céljai megvalósításában, még pedig ama jelszó alapján, hogy a Balkán a balkáni államoké.

Winston Churchill (baloldalt), volt angol tengerészeti miniszter a francia főhadiszálláson

Stanley angol hadügyminiszter nagy beszédet mondott New-Castleban a háboru és a béke céljairól

Vitatta a versaillesi szerződés helyességét. Kijelentette, hogy tárgyalásokkal nem lehet igazi békét elérni, csakis a győzelemmel

Londonból jelentik: Az új angol hadügyminiszter, Stanley Olivér, szombaton este New-Castleben beszédet tartott, mely tulajdonképpen programnyilatkozat is, mert a miniszter először szólott a nyilvánossághoz a maga új kormányzati hatáskörében. A beszédben egyebek között a következőket mondta:

— Csak egy célja van háborunknak, hogy azt megnyerjük. Csak egy békecélunk van, hogy a békét tartóssá tegyük.

— Hitler ur védőügyvédet kapott a Dél-afrikai Unió volt miniszterelnökében, Hertzog urban, ki egy legutóbbi beszédében azt állította, hogy a mai nehézségek mind a versaillesi szerződésből erednek. Nos, bármiféle tökéletlenségei is vannak e szerződésnek, ennek megalkotását egyetlen eszme irányította, hogy t. i. fel kell szabadítani a többi népeket a német uralom alól. Az utóbbi hónapokban történtek után lehet-e állítani, hogy tévedtünk s hogy méltatlan volt az eszme, ami bennünket vezetett? Hertzog ur szerint Hitler nem tett egyebet, csak helyrehozta az igazságtalanságokat, habár kissé túlzott volt ebben a tevékenységében.

A hadügyminiszter rámutatott a Csehszlovákiaival és Lengyelországgal való elbánásra s állította, hogy az osztrákok elégedetlenek a birodalomhoz való csatlósítás miatt s hogy a zsidók és katolikusok sokat szenvedtek hitük védelmében.

— Egyes emberek állítják — folytatta Stanley — hogy a versaillesi szerződés elnyomó békét kényszerített rá Németországra. Vajon hiszik-e önök, hogy Németország, ha győzött volna Anglia fölött, megelégedett volna olyan szerződéssel, mint a versaillesi? Elvette volna Anglia világhatalmát, flottáját és kereskedelmét s maradtunk volna egy túlnépesedett kis szigetország, amely soha helyre nem tudott volna épülni.

— Mi nem akarunk semmit Németországtól vagy a németektől. Nem akarjuk tönkretételüket, se bosszúságot nem érzünk az ő fejlődésük miatt. Nem akarjuk őket rabszolgákká tenni, mint ahogy ők tették azt az emberek millióival, nem akarjuk elpusztítani országukat, mint ahogy ők elpusztították Európa negyedrésztét. Azt akarjuk, hogy ők is békés és boldog tagjai legyenek egy békés és boldog Európának. Azonban sohasem szabad a mostani vezetést alatt lenniük.

— Némelyek a tárgyalások útján való békeszerződésről beszélnek. Az Isten tudja, hogy senkise akarja ezt a háborút egy pillanattal se

tovább folytatni, mint ameddig szükséges. Két kézzel fogadnók el az olyan békét, mely becsületesebb és szilárdnak ígérkeznék. Azonban milyen békét tudnánk elérni tárgyalásokkal? Csak olyat, amely nem oldana meg semmit s

Február harmadikán újabb német repülő-támadás folyt le az angol keleti partokon

Elsülyesztettek egy aknarakó hajót, négy őrnaszádot és kilenc fölfegyverzett kereskedelmi hajót. Három német repülőgép nem tért vissza

Berlinből jelenti a D. N. B. Német légi felderítő alakulatok február harmadikán, szombaton nagyobb repülést végeztek az angol partok és parti vizek felett. A felderítő német repülő kereskedelmi hajókat és más, a hadihajók kíséretében futó kereskedelmi hajókat támadtak meg. Az angol hajók feltűnően heves elhárító tüzzel feleltek a német repülő támadására, mégis sikerült a felderítő rajnak egy aknarakót, négy őrnaszádot és kilenc fölfegyverzett kereskedelmi hajót elsülyeszteni. Ezenkívül több kereskedelmi hajó komolyan megsérült. A 12 német repülőgépből három nem tért vissza elindulási bázisára.

Angol részről hihetetlennek tartják, hogy az a tizenkét német repülőgép, amelyet ezen a napon angol vizek felett megfigyeltek, ilyen nagy eredményt ért volna el, hivatalos cáfolat azonban nem jelent meg.

Részletes jelentés a január 29-iki és 30-iki német repülő-támadásról, mely nyolc angol hajó elsülyesztésével végződött.

Berlinből jelenti a D. N. B. Az a támadás, amelyet német repülőosztagok január 29. és 30-án hajtottak végre angol kereskedelmi hajócsoporthoz, a február 3-iki támadással mindenben hasonlóan folyt le. A támadásban résztvevő német repülő a következőkben számoltak be a harc lefolyásáról:

— Az angol kereskedelmi flotta a Themse és a Humberg folyók torkolatánál szenvedte a legérzékenyebb veszteségeket. Ezeken a vizeken a német repülőök öt angol hajót sülyesztettek el. Az Orkney-szigetek mellett három angol hajót pusztítottak el a német repülőök. Ja-

nem volna tartós, csak valami zavaros fegyverszünet. Néhány év múlva meg kellene állapítanunk, hogy nincs békénk, csak feláldoztuk a győzelmet. Győzelem nélkül nem lehet igazi béke.

— Egy erős, kiméletlen és határozott nép ellen vissziük a háborút. Ezzel szemben nem lehet győzelmünk könnyek nélkül. Itt Angliában szembe kell nézniünk a valósággal, nem kell mesékkel bátorítanunk magunkat, mint a németeknek. Megjön számunkra a győzelem, de csak annak az árán, ha ellenállást, áldozatkészséget és bátorságot tudunk kifejteni. Mindent amink van, oda kell dobnunk a győzelem mérlegére.

Azután a katonai kiképzés szükségéről s még arról szólott Stanley hadügyminiszter, hogy a Franciaországgal egyenlő módon kell Angliának is résztvennie a háborús küzdelmekben. Végül a hadfelszerelési ipar munkásaihoz fordult biztató szavakkal.

nuár 29-én az angol légvédelmi alakulatok sehol sem tudták megzavarni a német támadásokat. A második napon azonban már sokkal hevesebb volt az angol vadászgépek tevékenysége. Az időjárás igen kedvező volt ezeken a vizeken, úgy hogy újabb „kirándulásokra” lehet kilátás. A német támadások után az angol vadászrepülőök rendszeres őrszolgálatot teljesítenek az említett vizek felett és több helyen megütköztek a német repülőökkel. A kereskedelmi hajók fegyverzete igen erős. A német osztagok parancsnokának a gépét egy vakmerő támadás alkalmával valóságos gránátosövel árasztották el a megtámadott kereskedelmi hajóról. Repülőgépeinek egyik motorját szétlőtték a másikat pedig súlyosan megrongálták. Mégis a német gép harmadik motorjának segítségével elérte a német partokat.

A német repülőök jelentése szerint az angol kereskedelmi flotta a két nap alatt körülbelül tizenhét hajót veszített. A németek vesztesége egy gép.

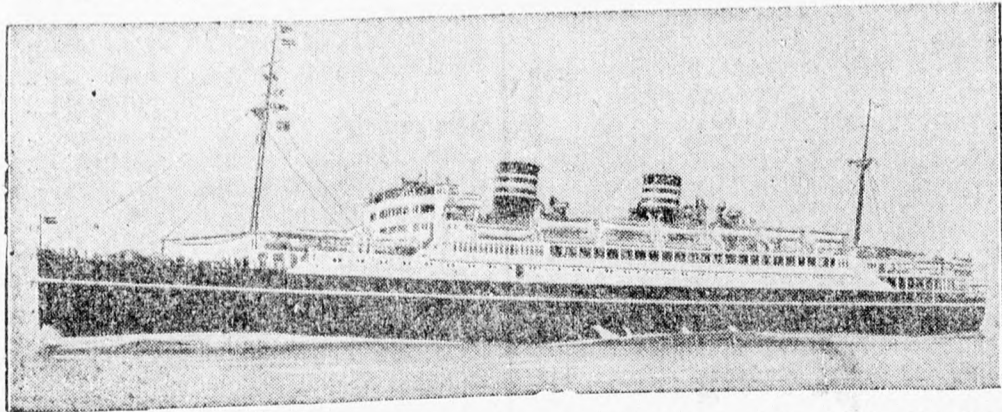
Angol jelentés a német repülő-támadásról

Londonból jelentik: Vasárnap érkeztek hírek annak a német repülő-támadásnak a részleteiről, amelyek négy angol hajó ellen irányultak. Két hajóra géppuskatűz zúdítottak és három ember életét veszítette. A két hajó befutott a kikötőbe. A másik két hajót bombázták a németek. Hat halottat és tizenöt embert az egyik keleti kikötőben partra szállítottak. Az egyik hajó elsülyedt. A másikat csak egy bombatalálat érte. A német repülőgépek egy svéd hajót is bombáztak. E hajó legénységének a megmentésére három mentőcsónakot küldtek ki.

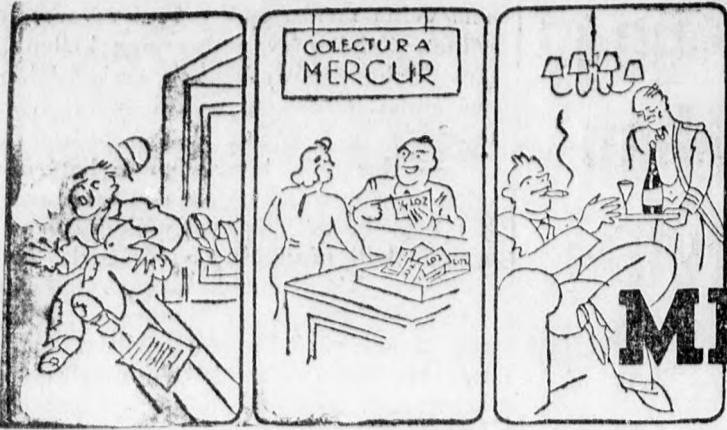
Szombat este és vasárnap reggel három német repülő holttestét vetette ki a partra a víz.

145 ezer tonna angol, francia és semleges hajóvesztés január 21 és február 3-ika között.

Berlinből jelenti a D. N. B. A német tengerészeti főparancsnokság most tette közzé a január 21 és február 3 között elsülyesztett angol, francia és semleges hajók tonnatartalmának a kimutatását. Ez alatt az idő alatt a német tengeri és légi erők összesen 145.603 tonna ürtartalmu angol, francia és semleges hajót sülyesztettek el. Ebben azonban nem foglaltatik benne a repülőgépek által elsülyesztett hajók tonnaszáma, se azoké a hajóké, melyek névét még nem tudták megállapítani.

Az „Asama Maru” nevű japán hajó, amelyen 21 német alattvalót tartóztattak le az angolok.

Sohasem tudta volna ezt az álmát megvalósítani, ha nem vásárolt volna Állami Sorsjáték sorsjegyet a

MERCUR
sorsjegyarudánál.

Legközelebbi húzások
FEBRUÁR 15. és 18.-án

MERCUR
ÁLLAMI SORSJÁTEK

Helyi cím: „Dacia“ Bank Oradea, B-dul Reg. Ferdinand 9

Magyar Bál volt Nagyváradon

Hangulatos jókedvben találkozott Biharmegye magyar társadalmának nagy családja a Magyar Bálon

Nagyvárad. Saját tud. Bihar megye és Nagyvárad magyar társadalmának nagy találkozója: az 1940-es Magyar Bál szombaton éjszaka zajlott le a Református Kulturpalota fényes helyiségeiben. A Magyar Bál ez alkalommal is valóban az volt, aminek a rendezők szánták: Bihar megye magyarságának testvéri, családi ünnep, melyben a magyar társadalom minden rétege egy éjszakára egyetértő szeretetbe olvadt össze. A tagas bálterem és a melléktérme szinte ez alkalommal is kicsiknek bizonyultak arra, hogy azt a kelles tömeget befogadják, amelyik a magyarsághoz való odatartozandóságát az estélyen való részvétel által kifejezésre akarta juttatni.

A bál közönsége

Este 9 órákor gyulltak ki a lámpák a Református Kulturpalota lépcsőházában és terméiben és felsorakozott a kitűnő fegyveremről tanúságot tevő rendező gárda. A Katolikus Legényegylet, a régi reformátusok, a velencei Katolikus Ház, az NSE otthon, a hegyi magyar kulturház ifjai és a magyar társadalom más fiataljai is alkották a rendező gárdát.

Este fél 10 órákor kezdődött meg a közönség felvonulása. Egész hosszú sora sorakozott fel a szebbnél-szebb magyarruhás lányoknak és az asszonyoknak, a szmokingos, frakkos férfiaknak, de ezek mellett megjelent a vidék lakossága is a maga természetes népi viseletében, fekete magyarban, csizmában. A bálra érkezők között ott láttuk a megyei és városi magyar társadalom vezetőit, egyházi és világi férfiakat, bankvezéreket, földbirtokosokat, kereskedőket, iparosokat, gazdákat és munkásokat, egy szóval a szemlélt teljes képet kaphattuk a megye és város magyar társadalom igazi keresztmetszetéről. A közönség felvonulása oly ütemben és oly nagy számban történt, hogy a színes forgatagból a neveket feljegyezni nem lehetett.

A bál

Este fél 11-ig is eltartott, amíg a közönség teljes számban felvonult. Ekkor azonban megszólalt a cigányzenekar és ropogós magyaros indulóval jelezte a bál megnyitását. A díszterem folyosójára nyíló ajtó szárnyai feltárultak és megkezdtek bevonulást a fényes parkettra a nyitópárok. Gyönyörű csinos magyar lányaink sokszínű díszmagyar ruhában, a táncban résztvevő fiataljaink pedig feketeben vonultak előre a terembe a közönség soráig.

A nyitótáncosok sorában a következők vonultak fel: Andrásy Kató, Alinóder Klári és Csilla, Gódnéyi Emma, Koppány Marika és Annuska, Mayer Mária, Nagy Klára, Sándor Edit, Tardán Magda és Árvay Tibor, Bach Sándor, Fodor

P. Wimmer Anzelm:

Magnificat

A híres szónok előadásai a Szűzanya háláadó énekéről. Kitűnő prédikációanyag.

Ára 137 lei és portó.

Ódön, Gruden Ernő, dr Henter Kálmán, Koppány István, Kiss László, Marjalaky Tibor, Sarkady Sándor és Varga Pál.

Mikor a párok a közönség elé érkeztek, felemelkedett helyéről Markovits Kálmán földbirtokos, a Magyar Népközösség biharmegyei tagozatának elnöke, a táncosok elé lépett és érces hangon üdvözlő beszédet mondott.

— Sok bál van a világon — mondta többek között — talán ezeres vagy még több, de állítom, hogy olyan nincs se, mint a miénk. Mi ebbe a bálba mindnyájan magyarokként jöttünk el, akik egyik vagyunk gondolkodásunkban, lelkünkben, eszeretünkben és akaratunkban.

Továbbiakban üdvözölte a hatóság képviselőit, a bál közönséget és jó mulatást kívánt mindenkinek.

Az üdvözlő beszéd elhangása után a zenekar rázendített a díszpalotás méltóságteljes ütemeire. Megnyitotta a bál. A közönség mélyen megilletődött szemléte a díszpalotás figuráiban kecsesen lengő magyarruhás lányokat és a keményléptű magyaros ütemre táncoló fiukat. A palotás befejezése után gyorscsárdás következett és rövidesen az egész bál terem közönsége táncra perdült. A táncoló sorokban ott láttuk a megye legelőkelőbbjeit éppúgy mint azokat a csizmás gazdákat is, akik messze földről jöttek be Nagyváradra Magyar Bált látni.

A bál Bebe Kálmán jazz-el kiegészített zenekarnak muzsikája mellett a kora reggeli órákig tartott, mindvégig zavartalan családi jó hangulatban. Az étteremben Bebe Károly cigányprimás bandája játszott.

Ami még el kell mondani

Az erkölcsiekben fényesen sikerült Magyar Bál megszervezése heteken át tartott. A rendező bizottság dr Schriffert Béla közművelődési szakosztályi elnök, dr Gyöngyössi István társadalmi szakosztályi elnök és Árvay Árpád főtitkár vezetésével a következő főrendezők irányítása mellett működött: Ajtay Gyula, dr Csernák István, Gyenge István, dr Kalas László, dr Kovács Árpád, dr Kovács Ernő, dr Koller László, dr Markovits Manó, dr Medvigy Ferenc, Máthé Pál, Mocsáry Sándor, Moldoványi Ferenc, dr Orbán Dénes, dr Patzkó Elemér, Pintér István, dr Roskopf Béla, dr Sály László, Südy Jenő, Székely Lajos és Wallner László.

Asszonyaink közül díceérető és buzgó munkát fejtettek ki Bartsch Sándorné, Barla Dezsőné, Kovács Józsefné, Patrubby Miklósné, dr Roskopf Béláné, Szakáts Ferencné és dr Verzár Istvánné, de mellettük se széri, se száma annak a sok lelkes hölgynek, aki a Magyar Bál sikere érdekében közreműködött. A nyitó díszpalotást Kellner Ady tánc- és tornatanárnő tanította be azzal a szakzsérséggel és lelkesültséggel, amely ennek a városnak a magyar társadalmára számára az igazi értéket és nyereséget jelent. A bál büfféjének megszervezését, a közönségnek étellel és itallal való ellátását az Ujvárosi Református Nőszövetség, élén Balajthy Jenőnével, Mónus Sándornéval és Hant Idával példaadóan intézték. A hangulatos fentartásához nagyban hozzájárult a Nőszövetség által felszolgált kitűnő ételek és italok.

Közepes felhozatal mellett tartottak az árak a nagyváradai hetipiacon

Nagyvárad. Saját tud. Közepes felhozatal mellett tartott árak alakultak ki a hétfői hetipiacon. Nagy árváltozás nem volt tapasztalható. Pillanatnyilag a baromfi áremelkedése megállott. Az elsőrendű élelmickek árát egyébként szombaton állapították meg újabb két hétre. Részletes beszámolóink a következők:

Zöldségpiac: Levesbevaló zöldség kg 12, vöröshagyma kg 5, fokhagyma kg 24, káposzta fejenként 8—10, kelkáposzta 5—6, hordóskáposzta 8—12, bimbóskel kg 30—35, reteg 2—3 dr 1, cókla kg 3—4, torma csomója 4—5, szárazbab kg 16—18, borsó kg 20—24, lencse kg 24—28, köles 20—22, árpa (kicsiben) 6, pörkölt árpa 18, mállélszt kg 7—8, tengeri kg 5—6 lei.

Gyümölcsiac. Közepes falusi felhozattal az árak itt is tartottak voltak. Fagyott almát egész olcsón lehetett vásárolni. Szébb alma kirója 10—12 lei volt. Viszontelárusítóknál 14—20 lei között mozgott a szebb alma kilónkénti ára. Dió kg 18—20, aszaltvány kg 16, aszaltzilva kg 16—22 lei, szilvalekvár 22 lei. Itt írjuk meg, hogy 1 liter (befőtt) paradicsom ára 10 lei.

Tojás darabja 6, 6.50, 7 lei.
Tejpiac. Tej literje 6, tejjől 20, tehénturó kg 16—17, vaj kg 75—80. A viszontelárusítók számára szombaton állapították meg a maximális árakat. Eszerint vaj kg 120, tehénturó kg 20, tejjől literje 30, juhturó kg 50, sajt kg 50 lei.

Baromfiac. Jó közepes felhozatal mellett továbbra tartottak az árak. Csirke párja 70 leitől, tyúk párja 120 leitől, rucából ismét nem volt felhozatal, pulyka db 180—250, kővér liba 250—300 400 leigg.

Húsárak. A hentesek és mészárosok számára február 15-ig a következő maximális árakat állapították meg: marhahús hátulja kg 25 lei, eleje 21, növendék 26, szopóborju 36, disznóhús 32, I. osztályú disznóhús 36, háj-zsír 48 juhhus 48, zsirnakvaló szalonna 44, sószalonna 50, füstölt szalonna 50, nyers kolbász kg 48, debreceni 72, szárazkolbász 80, sonka kg 140, füstölt hús 80, disznónyelv 100, borjonyelv 100, vireli 52, szalvaládé 44.

Allatvásár. Jó felhozatal mellett a következő árak alakultak ki: szopóborju élőszuliban 22—24, vágómarha III. oszt. 14—15, II. oszt. 16—17, I. oszt. 17—19, sertés 30—36 lei.

Regények és útleírások

Szárll a fehér madár	Ára	68 Lei
„ Családi hór	„	62 „
„ Ella kisasszony	„	68 „
Lyttkens: Ne várjatok vacsorára	„	68 „
Mayrie G.: Urhölgy állást keres	„	68 „
J. B. Priestley: Jóbarátok	„	201 „
Mitchell: Elfújta a szél	„	270 „
Orczy: Okos Pimpernel	„	68 „
„ Összekészült fonat	„	68 „
Zsigray: Erzsébet királyné (díszkötés)	„	292 „
Possonyi: Üldözni fognak titeket (kölve)	„	206 „
Balla: Megszézzett	„	135 „
Tóth: Pénztár 9—2-ig, (kölve)	„	206 „
Bagyi: Kiválasztottak	„	176 „
Forster: Amerika álma	„	151 „
Kenneth: Északnyugati átjáró, I. II.	„	301 „
Zsigray: Római százados, (kölve)	„	274 „
Kállay: Báthory István, (kölve)	„	374 „
Somogyváry: A város meg a sárkány (fűzve)	„	94 „
Rachel Field: Egy asszony három élete, I. II.	„	438 „
Balla: Niczky növendék, (kölve)	„	206 „
Jacot és Collier: Marconi az éter varázslója	„	242 „
Hilaire: XIV. Lajos, a diktátor király	„	184 „
Simán: Gergely lányok, (fűzve)	„	141 „
„ (kölve)	„	206 „
Szentmihályi: Örök társak, (fűzve)	„	201 „
„ (kölve)	„	292 „
Cronin: Réztábla a kapu alatt, (kölve)	„	242 „
„ A kalapkirály, I. II.	„	365 „
„ Ezt látják a csillagok	„	420 „
„ Varjúnemzetség, kölve	„	183 „
Szántó: Stradindri, kölve	„	185 „
Nyirő: Mádéfalvi veszedelem, kölve	„	244 „
„ Uz Benca, kölve	„	244 „
Botlome: Tulsó part, kölve	„	145 „

Megrendelhetők kiadóhivatalunk útján.

Február 15-től—23-ig terjedő időben kedvezményes áron lehet Kolozsvárra utazni

Kolozsvárról jelentik: Az E. M. G. E. február 17—21. napjain Kolozsváron rendezendő velőmag- és háziipari kiállítására kedvezményes áron való utazás engedélyezését kérte a CFR vezérigazgatóságától. A CFR vezérigazgatósága 210.642. szám alatt értesítette az E. M. G. E.-t, hogy a kiállítás látogatói számára a visszautazásnál 50 százalékos kedvezményt engedélyezett a személyvonati jegyek árából. A kedvezmény igénybevételének módja a következő: Kolozsvárra egész jegy váltandó. A jegy megőrzendő, mert ennek, valamint a kiállítási belépőjegyek felmutatása mellett visszafelé féláru jeggyel lehet visszautazni a kiinduló állomásra. A kedvezmény február 15-től 23-ig terjedő időben 5 nap tartamára érvényes.

Kedden megkezdik Nagyváradon a katonailag láttamozott igazolványok kiosztását

Nagyvárad. Saját tud. A katonai zónákra eső utcák lakosságának személyazonossági igazolványát, amelyet a katonai hatóságok igazoló pecséttel látnak el, holnaptól, azaz keddtől kezdve osztják ki az állambiztonsági hivatal idegen ellenőrző osztályán. Az igazolványokat betű sorrendben osztják ki.

Az alábbi sorrendet dolgozták ki az igazolványok kiosztására. Az érdekeltek kötelesek a jelzett napon megjelenni igazolványukért:

Február 6-án, kedden az A, B, C kezdőbetűsök.

Február 7-én, szerdán a D, E, F kezdőbetűsök

Február 8-án, csütörtökön a G, H, I kezdőbetűsök.

Február 9-én, pénteken a K, L kezdőbetűsök.

Február 10-én, szombaton az M, N, O kezdőbetűsök.

Február 12-én, hétfőn a P, R kezdőbetűsök.

Február 13-án, kedden az S, Sch, Sz kezdőbetűsök.

Február 14-én, szerdán a T, U, V, W, Z kezdőbetűsök.

Az érdekeltek kötelesek személyesen megjelenni és tartoznak magukkal hozni azt az igazolványt, amit a személyazonossági igazolványok és a többi iratok benyújtása alkalmával kaptak.

Szerdától kezdve délelőtt tartják a légvédelmi előadásokat Nagyváradon

Nagyvárad. Saját tud. A városi légvédelmi iroda értesíti a város közönségét, hogy február 7-től, szerdától kezdve a légvédelmi tanfolyamokat délelőtt 9 órától 11-ig tartják meg a Katolikus Kőr nagytermében, ugyanabban a sorrendben, mint azt már az 1940. január 29-iki, 131-es számú hirdetőnyelvényben közölték; tehát:

február 7-én a K és L kezdőbetűsök,

február 8-án az M, N kezdőbetűsök,

február 9-én az O, P kezdőbetűsök,

február 10-én az R kezdőbetűsök,

február 12-én az S kezdőbetűsök,

február 13-án a T, U, V és W kezdőbetűsök tartanak tanfolyamokat.

A tanfolyamokat a Katolikus Kőrben tartják meg (Regele Carol II. utca 5. szám) a fenti sorrendben minden délelőtt 9—11 órák között.

Azokat, akik a kiképző tanfolyamokról elmaradnak, az aktív és passzív légvédelmi törvény 63-ik szakasza alapján 500—2000 leltig terjedhető pénzbírsággal vagy ismétlődés esetén 1-től 30 napig terjedhető elzárással büntetik.

Mindenki vigye magával az ellenőrző könyvecskéjét láttamozás és nyilvántartás céljából. A nyilvántartás megkönnyítése végett a levágandó szelvényekre mindenki írja reá nevének kezdőbetűjét és a könyvecské számát.

A kiképző előadások hallgatása minden polgárra nézve (nőkre is) kötelező, 7 és 60 év között. Akiknek már van gázlárucuk, hozzáuk magukkal, mert a gázkamrán is keresztül vezetnek őket.

A finn miniszterelnök fontos nyilatkozatot tett országa békekötési készségéről

Egyetlen feltétel, hogy a finn szabadság és függetlenség jogai csorbitatlanok maradjanak. Ha a finn háború tovább tart, előbb-utóbb részévé válik az európai háborúnak

Helsinkiből jelentik: Ryti finn miniszterelnök nyilatkozott a Havas munkatársának a a többi között ezeket mondta:

— Mi szabadságunkat, függetlenségünket és népünk fennmaradását védelmezzük. Finnország azonban most is hajlandó arra, hogy hatalmas szomszédjával egyezményt kössön. De ezt csak egy feltétellel tesszük: szent jogaink csorbitása nélkül. Ha a szovjet kormány ebbe beleegyezik, akkor a finn háború véget ér, tekintet nélkül arra, hogy az európai háború folyik-e még, vagy végetért. Ha azonban a finnországi háború elhúzódik, akkor valószínű, hogy előbb-utóbb részévé válik az európai háborúnak.

A miniszterelnök ezután elmondotta, hogy Finnországot a háború súlyos anyagi áldozatokra kényszerítette. Kétségtelen, hogy számára elengedhetetlen a pénzügyi segítség, a külföldi hitelnnyújtás. A Népszövetség támogatása igen nagy segítséget jelent, de Finnországnak elsősorban löszerre, repülőgépekre és a háború viseléséhez elengedhetetlen cikkekre van szüksége.

Az észet követ tiltakozott Moszkvában. Potemkin helyettes népbiztos kimagyarázta, hogy a szovjet hadihajók tévedésből lőttek az észtek repülőgépeire

Moszkvából jelentik: A Moszkvában akreditált észet követ szombaton fölkereste *Potemkin* helyettes külügyi népbiztos és jegyzékét nyújtott át neki. A jegyzék tiltakozik az észet köztársaság területi épségének megsértése miatt, amit a szovjet azzal követelt el, hogy február 2-án hadihajói egy észet repülőgépet támadtak. Vasárnap Potemkin átadta az észet követnek a válaszjegyzékét, amely megmagyarázza a szovjet hadihajók félreértését. A jegyzék szerint a balti szovjet hajóhad parancsnoksága közölte, hogy egy idegen típusú repülőgép, amelyről később kiderült, hogy észet nemzetisé-

ge. Finnország korszerű fegyvereket kér, mert elavult hadianyagok nem segítenek rajta. Minél gyorsabban jön ez a segítség, annál hatásosabb.

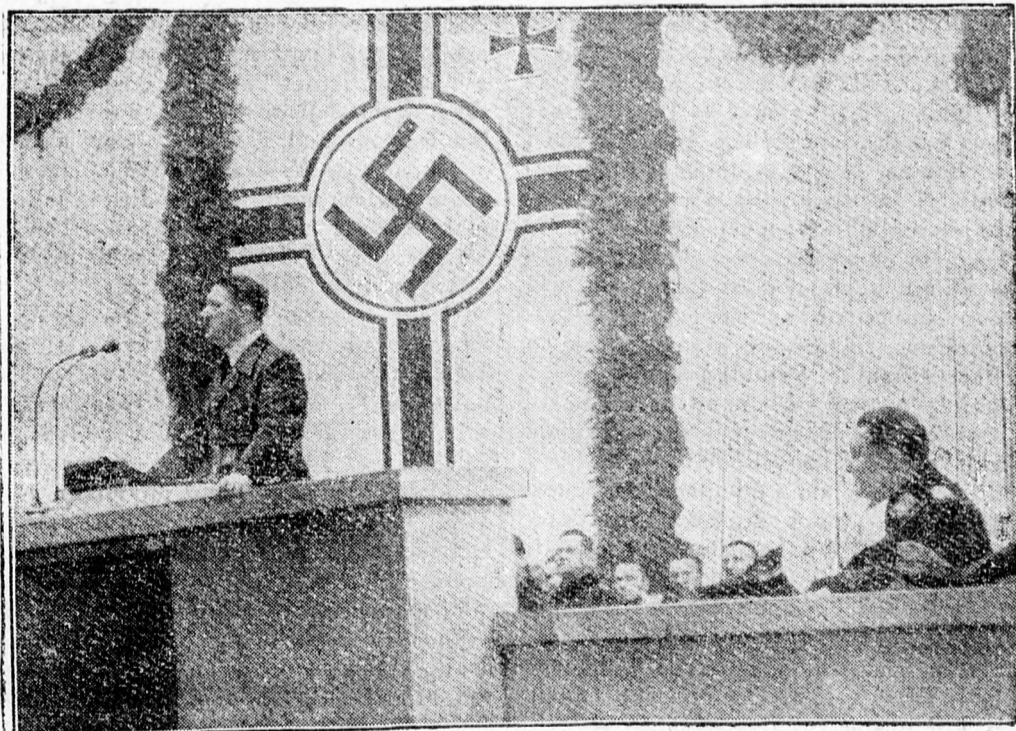
Szovjet repülőgépek bombázásai. Négy összeomlott szovjet támadás Summa ellen.

Helsinkiből jelentik: A szovjet repülőgépek vasárnap bombázták Ekenäst és Turkot. Több észak-finnországi helységet is támadás ért. Hasonló támadások voltak a Ladoga-tótól északra. Itt a kár számottevő. Több épület elpusztult. A vasárnapi finn jelentés szerint a szovjet csapatok Summa ellen négy támadást intéztek, de mind a négy összeomlott. Az oroszok itt több mint ezer embert és 9 harci kocsit veszítettek. A harctér több helyén járőrtevékenység folyt.

Szombaton a finn repülők is több támadást hajtottak végre és lelőttek 11 szovjet repülőgépet.

Határrendező tárgyalások a Szovjet és Lítvánia között.

Moszkvából jelentik: A szovjet-litván határügyi bizottság litván tagjai vasárnap Moszkvába érkeztek, hogy folytassák a szovjet-litván határvonal pontos megállapítására vonatkozó megbeszéléseket.

Hitler kancellár a múlt héten nagy beszédet mondott hétezer tisztjelölt előtt a berlini Sportpalotában. Ez a kép nagy jelentőségű beszéde közben készült.

Az asszimiláció lélektani alapjai

Irta: Somogyi József

(Második és befejező közlemény.)

Másodlagos jellemünk azonban nem egyszerűen csak az eredeti jellemvonások természetes kifejlésztése, hanem lényegesen eltérhet elsőleges jellemünktől és pedig annál inkább, minél magasabb műveltségi fokon állunk, minél fejlettebb közösségben élünk. Eredeti hajlamaink a magunk szűzies tisztaságában legfeljebb akkor fejlődhetnek ki, ha minden civilizációtól menten, vadállatok módjára élnek. A gyermekekénél, a primitív, a műveletlen embernél az eredeti hajlamok még meglehetősen őszinteséggel jelentkeznek, jó és rossz egyaránt. A gyermek szeretetét, gyűlöletét, örömet, fájdalmát, gondolatait és vágyait minden kérés, kendőzés nélkül, spontán nyilvánítja. Amit megkíván, eltulajdonítja, akire haragszik, rátámad. Később azonban megtanulja bizonyos hajlamainak ösztönös, spontán megnyilvánulását fékezni, gátolni. E gátlások pedig a folytonos gyakorlás, megszokás következtében mind erősebben kifejlődnek, megrögződnek, másodlagos jellemvonásainkká válnak. Míg eleinte ösztönös hajlamaink gátlása meglehetősen nehezen ment, sokszor nem sikerült, később a megrögződött másodlagos hajlamok következtében már könnyedén, spontán megy. Az ösztönös természetességű, primitív ember helyébe a *kultúrember* lép. Ez jelenti egyúttal az embernél a *szellemek*, a szellemi hatásoknak hatását, érvényesülését a pusztán „vérhez” test adottságokhoz kötött, öröklődő hajlamok felett. Vagyis jellemünk „lesz” és nem csupán születik, öröklődik.

Ez a lélektani folyamat megy végbe a nevelésnél és az asszimilálódásnál is. Másodlagos jellemképünk ugyanis már nyilván magán hordozza a környezet, a közösség bélyegét, egyes vonásait. Ezáltal mutathat valamely közösség tagjainak másodlagos jellemképe az eredetileg eltérő öröklött hajlamok ellenére is sok olyan közös vonást, hasonlóságot, amik más közösségek tagjaitól megkülönböztetik. Ilymódon alakulhat ki a különböző fajokból, sokféle átöröklési anyagból összetevődött nemzeteknek, népeknek közös nemzeti jellege, népi jellemképe. Ugyanez a magyarázata annak is, hogy a fajilag, leszármazás, „vér” szerint rokon, de más népek közösségébe asszimilálódott egyéneknek különböző másodlagos jellemvonások alakulnak ki. Tehát ezért mutatkozik másnak például az egyébként fajrokon kelet-poros és a lengyel, vagy a Rajna különböző partjain lakó, de rokon „vérű” német és francia, más az angol és annak Amerikában asszimilálódott yankee vérrokona. Még a zsidóság is országokint különböző jellemvonásokat mutat.

Ez az asszimilálódás egyébként azért is lehetséges, mert minden emberben, mint tulajdonképpen az egy közös emberi fajhoz tartozó és végeredményben közös ősökre visszavezethető egyedekben, többé-kevésbé ugyanazok a főbb emberi hajlamok öröklődnek. Az egyéni különbség inkább csak abban áll, hogy bizonyos hajlamok az egyik egyénben erősebben vannak meg, a másikban viszont gyengébben és helyettük inkább az ellenkező hajlamok uralkodnak. Ezért „nihil humani a me alienum”. Semmi emberi hajlam nem lehet oly fajidegen és érthetetlen számunkra, mint például a madarak költözési ösztöne.

Természetes azonban, hogy a közös környezet folytán kialakult megegyező jellemvonások szintén csak a közösség átlagára vonatkoznak és korántsem alakul minden egyén teljesen egyenlővé. A legerősebb környezethatás mellett is mindig vannak nagyfokú egyéni eltérések.

Ámde hová lesznek a másodlagos jellem kialakulásával az eredeti, elsőleges hajlamok? A tapasztalat és a helyes önmegfigyelés arra mutat, hogy a másodlagos jellemvonások nem irtják ki, nem olvasztják magukba az elsőlegeseket, hanem csak mintegy befedik azokat, úgyhogy jellemünk *kettős rétegeztségűvé* alakul. Más szóval az eredeti, halvány, vagy durva vonalakkal kirajzolt, elsőleges jellemünk fölé egy fejlettebb, részletesebb, differenciáltabb másodlagos jellemkép rakódik le.

E két jellemréteg között természetesen sok tekintetben hasonlóság áll fenn. Másodlagos jellemünk is nagyrészt az elsőlegen alapul, az elsőleges hajlamok részletesebb kifejlődése. Erős elsőleges hajlamok rendszerint egész életre nyomot hagynak a jellemben és tartósan nem igen sikerül valakit egész eredeti jelleméből teljesen kiforgatni. Ennyiben áll a régi közmondás: „Naturam expellas furca, tamen usque recurret”.

A sok megjegyzés mellett azonban a két jellemréteg között — mint erre már fentebb rámutattunk — főleg a kultúrembernél számos lényeges eltérés, sőt ellentét is állhat fenn. Így például a magántulajdon tisztelete vagy a kötelességteljesítés oly mértékben „beidegződhet” másodlagos jellemünkbe, hogy még a legerősebb, legerősebb ösztönös emberi hajlamokkal így az önfenntartás ösztönös keresésével szemben is győzedelmeskedhet. És hogy mennyi elfeledett, visszaszorított, megnyilvánulásában gátolt hajlam lappang lelkünk mélyén, azt a kissé tudatosabb, őszinte önmegfigyelés tagadhatatlanul mutatja. Kivételes lelkiállapotok, valóságos körülmények, pánik, ittasság különösen alkalmasak arra, hogy leplezetlenül nyilvánuljon meg az addig elfeledett, lappangó ösztönös hajlam, például az elfojtott, fékentartott gyűlölet, bosszuvágy, kapzsiság.

Vannak, akiknél a másodlagos jellem szilárd, tartós, teherbíró és sikerül véglegesen elfednie, gátolnia az esetleg eltérő eredeti hajlamokat. Sokaknál viszont az ilyen eltérések közül a jellemnek kisebb-nagyobb labilitása származik. A lappangó eredeti adottságok olykor-olykor átmenetileg vagy tartósan is előtörnek, az ősi jellemvonás leveti magáról a másodlagos, számára idegen réteget és a maga eredetiségében nyilvánul meg. Ezzel magyarázhatók a sokszor érthetetlennek látszó jellemváltozások. Ilyen jellemváltozás könnyebben történhet meg azoknál, akiknél túlnagy a különbség, az ellentét az elsőleges és másodlagos jellemréteg között, avagy e másodlagos jellem még csak vékony, eléggé meg nem szilárdult, friss réteg, mely valóságos körülmények között könnyen letörlődik, lepattogzik.

Mind ez természetesen nemcsak egyénekre, hanem tömegekre, népekre is alkalmazható. Megrázó élmények, súlyos megpróbáltatások, forradalmi mozgalmak, háborúk egész tömegénél, népeknél is meglepő változásokat idézhetnek elő megszokott átlagos jellemvonásaik terén. Ilyenkor esetleg az előbb még egyöntetűnek mutatkozó közösség élesen szembenálló csoportokra szakad, az egységessé asszimilálódott tömegben disszimilálódás jelentkezik és ki-ki az eredeti, ösztönös hajlamainak inkább megfelelő párthoz csatlakozik, elsőleges jellemének kedvezőbb jelszavak után indul. Különösen a csak kényszerből asszimilálódott, frissen átmázolt jellemű, de lelkük mélyén lényegesen különböző eredeti hajlamokat rejtgető egyének lehetnek nagy mértékben megbízhatatlanok. Ezért pusztán

terrorral, diktatúrával, erőszakkal hirtelen kialakított külsőleg egységes jellemvonások is csak a legközelebbi súlyos teherpróbáig állnak fenn, azután bekövetkezik a reakció.

Az eddigiekből könnyen érthető, hogy valamely nép hagyományos jellege is annál inkább szilárdabb, megbízhatóbb, teherbíróbb, minél inkább megegyezik az a nép átlagának ösztönös, öröklődő jellemvonásaival. Viszont annál inkább fenyegeti válság a nép hagyományos jellemét, minél nagyobb változás áll be átlagos átöröklési anyagában, „vérében”, faji összetételében. Ez bekövetkezhet minden külső behatás nélkül, csupán a különböző átöröklési anyagot hordozó csoportok, társadalmi rétegek egyenlőtlen szaporodása útján is. Még könnyebben bekövetkezhet e válság az idegen elemeknek hirtelen, nagyobb arányú beolvadása folytán. Ez esetben nemcsak az átöröklési anyag változhat meg lényegesen, hanem a beáramló idegenek új szokásaikkal, hagyományaikkal idegen környezethatásként közvetlenül is befolyásolhatják a nép hagyományos jellemét, főleg ha az új elemek tartósan nagyobb vezetőszerkezethez jutnak. E kétféle eset egyébként rendszerint együtt jár. Legtöbbször valamelyik társadalmi réteg, rendszerint a vezető osztály elégtelen szaporodása miatt túdulnak helyébe nagy számban idegenek.

Ezzel magyarázható az ókor egyes nagy népeinek meglehetősen hanyatlása is.

Valamely nép átlagos átöröklési anyagának, faji összetételének, ösztönös jellemének módosulása önmagában egyaránt lehet előnyös vagy hátrányos is aszerint, hogy vajjon értékesebb vagy értéktelenebb vonások szaporodnak-e. Tehát maga a változás önmagában lehet kívánatos vagy veszedelmes, hiszen egy népek sem olyanok az átlagos hajlamaik, hogy ne lehetnének még sokkal jobbak, vagy rosszabbak. Így például a középkori népvándorlások által előidézett hatalmas vérkeveredés — ugy látszik — általában előnyös volt az európai népekre. Viszont a mai zsidóság átlaga az öszövétségével szemben valószínűleg inkább kedvezőtlen irányban tenyésztődött ki.

Egyébként az átöröklési anyagnak, a faji jellegnek lassú módosulása és ezzel a másodlagos jellemvonások változása is valamely nép élete folyamán elkerülhetetlen, természetes folyamat. Itt nem is kell esetleg a környezetek az átöröklési anyagot módosító, akklimatizáló hatására gondolnunk, aminek lehetősége körül sok vita folyik az átöröklés tan terén. Pusztán ama tagadhatatlan tényből is következik az átöröklődő hajlamok változásának lehetősége, hogy nem vagyunk képesek biztosítani a népben elvegyült különböző átöröklési anyagok, faji vonások mindegyikének egyenlő szaporodását. Így érthető, hogy például a középkor egyik legharciasabb népének, a vikingeknek mai utódai, a skandináv népek talán a föld legbékésebb népei.

Értékes és csökkent értékű egyének minden népben és fajban előfordulnak. Különbség közöttük tulajdonképpen csak abban áll, hogy az egyikben több értékes, illetve magasabb értékű egyén található, a másikban viszont inkább a negatív irányba tolódik el az átlag. És amint a degenerált, korlátolt, bűnöző hajlamu egyén minden népre nézve terhet jelent, éppúgy minden nép számára csak nyereség, erősödés, ha bárhonnán is lehetséges, szorgalmas, becsületes egyéneket, illetve családokat asszimilálhat.

Mind ezek szerint tehát az asszimiláció sem mindenható erejű, ettől sem várhatunk csodákat. De arra normális körülmények között igenis képes, hogy az eredetileg különböző hajlamu csoportokat többé-kevésbé egységes vonásu néppé gyurja át.

Legújabb Szentírás kiadás

Oszövétség I-III. kötet. Vászokkötés 1080 Lel
Ujszövétség I-II. kötet. Vászokkötés 360 „

„ rövid jegyzetes zsebkötés, 40 „

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450, negyedévre 225, egy hóra 75 le. Külföldön: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 12 P, egy hóra 6 P. Vasárnap és ünnepeken 24 fillér. Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037. Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucuresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Gyenge szél, több helyen köd, sokfelé eső, havas eső, ónos eső, havazás. A hőmérséklet alig változik.

Zürichi zárlat. Párizs 10.06, London 17.76, Newyork 446, Brüsszel 75.50, Milánó 22.51, Amsterdám 236.80, Berlin 178.70, Belgrád 10, Bucuresti 330.

TARCAI ZSÓFIA APÁCAFÖNÖKNŐT HIRTELEN HALÁL ERTE A TEMPLOMBAN. Budapestről jelentik: Vasárnap délelőtt a Ferencesek Margit-körúti templomában, a tízórás misén megjelent Tarcai Zsófia 43 éves apácafénykép, aki az irgalmaszárda apácáit vezette a szentmisére. Az apácák az oltár két oldalán lévő padosorokban foglaltak helyet. Ur-felmutatás alatt Tarcai Zsófia hirtelen rosszul lett és eszméletlenül esett össze. Mire orvost hívták, már halott volt. Szívzélhűdés ölte meg.

PÁLYÁZATOT HIRDET FŐTITKÁRI ÁLLÁSRA A MAGYAR NÉPKÖZÖSSÉG BÁNSÁGI TAGOZATA. A Romániai Magyar Népközösség bánsági tagozatának elnöksége (Temesvár), a tagozat főtitkári állására pályázatot hirdet. Lehetőleg jogvégzettségű pályázók közlelbi feltételeket az elnökségi irodában (I. Bul. Regina Maria 8.) tudhatják meg, ahová a kérvények — rövid életfírassal — február hó 15-ig benyújtandók.

Gépkocsivezetőket alkalmaz a vasut. Temesvár. Saját tud. A vasúti társaság gépkocsi központ közölte, hogy gépkocsivezetőket alkalmaz és a jelentkezők számára február 1-én felvételi vizsgát tart a dévéri autóbusszállomáson, február 8-án pedig az aradi autóbusszállomáson. A felvételi írásbeli, szóbeli és gyakorlati részből áll. Csak azok jelentkezhetnek, akik huszonötödik életévüket már betöltötték és ötvenedik évüket még nem érték el, akik román állampolgárok s akiknek legalább öt év óta gépkocsivezetői igazolványuk — karnettjük — van, amelyben büntetés nincsen bevezetve.

Ezt az igazolványt bélélyeggel ellátott kérvénnyel s a születési bizonyítvánnyal együtt legkésőbb a vizsga napjáig, esetleg közvetlenül a vizsgabizottságnak kell betérjeszteniük. Azoknak, akik sikeresen leteszik a vizsgát, felvételiükhez a következő okmányokat kell betérjeszteniük: Születési anyakönyvi kivonat, állampolgársági bizonyítvány, elemi iskolai végzettségről bizonyítvány, erkölcsi bizonyítvány, személyazonosság igazolvány (a bejelentőhivataltól), elismervény arról, hogy legalább két évig vezetett társasgépkocsit vagy tehérgépkocsit, katonai könyveceke. Akiket alkalmaznak, azoknak az alkalmaztatás napjától öt-ezer lei óvadékot kell letenniük.

Feljegyzések

Egyik kolozsvári lap társunk vezércikkben foglalkozik illetékes olasz körökkel azzal a tervvel, hogy az emberiség tizenhét legnagyobb szellemének szobrát felállítják a milánói Ambrosiana-könyvtárban. A szellemóriások élére Dante Alighieri kerül és a díszes galériában a mi Petőfi Sándorunk is helyet kapna. „S amikor a hirdások arról számolnak be, — olvassuk a vezércikkben — hogy a magyar szellem képviselőiben Petőfi Sándor szobra is helyet kap az Ambrosiana patinás falai között, a magyarság tudja, hogy ha ezt, a nagy népeket is méltán megilletődésre késztető kitüntetés megkapta, annak fényében, erkölcsi dicsőségében csak egyféle magatartással sütkérezhetik.

Ugy, hogy alázatos szívvel követi multjának szellemi hagyományait rejtőzködő parancsát. Dőreség volna arra hivatkozni, hogy egykor a népvándorlás kaotikus időiben a magyar lovasok Szent Gallenig s még tovább is elportyáztak. Igen, valamikor a kaland is összekötő kapocs volt a magyarság és a Nyugat között. De megvolt az az adottságunk, hogy a szellemiség szálaival fűzzük létünket Európa sorsához.

Ezek a szalak — jóvátételül hajdani pogányságunknak — az évszázadok mulásában sokasodtak, erősödtek, szinesedtek s ma má elszakíthatatlanok.

A szellemtörténet fejezetei igazolják, hogy a magyarság európaiságot jelent attól az ósrég pillanattól kezdve, hogy Vajk herceg a keresztységben István nevet kapta.

Az Ambrosiana falai közé szánt Petőfi-szobor is ennek a szilárd és bensőséges magyar európai kapcsolatok elismerése. Petőfi szobra tehát az emberiség tizenhét legnagyobb szellemének kiválasztott körében nem csupán dicsőség, hanem súlyos kötelezettség is.

S hozzon bármit a jövő, a magyar szellemiség útja továbbra is csak az európai szellem útja lehet.

Eddig a vezércikk. Valóban lendületesen szép és főképén igaz következtetéseket von le abból az eseményből, amelynek magva egyelőre még csak terv, de még akkor is nagy jelentőségű, ha mindvégig terv marad. A méltatás és a következtetés — amint látjuk — tökéletesen elegendő.

Nem értjük tehát, hogy a tulságosan tárgyabott bevezetésben miért volt szükség a neander-völgyi ősember nyugalmának megzavarására. Mert a fentiek után valóban disztelennek tűnik fel az ősember multszázadbeli tudományos babonájának ilyen felelevenítése:

„Amióta a neander-völgyi ő, még félig állat és csak félig ember, leborult az első tűz lángjai előtt, a lélek és a szellem is folyton küzd, folyton vivja a maga örök nagy küzdelmét.”

Nem tudományos szakvitát akarunk rendezni. Csak arra hívjuk fel a cikkíró figyelmét, hogy „lélek és a szellem” küzdelmet más forrásokból és kiindulópontokból eredeztetni még az is, aki csupán esztétikai szempontból nézi az eseményeket. Őszintén, kritika és bántó él nélkül üzenjük, hogy a „még félig állat és csak félig ember neander-völgyi ő” agyoncsapta a vezércikk varázsát.

P. I.

APOLLÓ MOZGÓBAN szerdán indult az első magyar tárgyú, szépségben felülmulhatatlan film az

ARATÁS

egy csodálatosan szép szerelem története

Főrendező: Bolváry Géza Segédrendező: Borsody Gyula
Diszlettervező: Bárány Károly

Szereplők:

Báró Tamásy, főispán	Somlay Artur, a budapesti Vigszínház tagja
Fia István, huszárkapitány	Hörbiger Attila, a bécsi Burg-színház tagja
János, urasági kocsis	Rajnai Gábor, a budapesti Vigszínház tagja
Julika, leánya	Paula Weesely, a bécsi Burg-színház tagja

Uj román jurnál és Paramount világhíradó.

Kis Keresztesek tag-avatása Székelyhídon. Székelyhídról jelentik: Az ermelléki nagyközösgben Hágén Ferenc esperes-plébános irányítása alatt lendületes katolikus hitélet folyik. Több hitbuzgalmi egyesület működik eredményesen nagy taglétszámmal. A katolikus iskolai növendékeinek lelki gondozását az esperes mellett Czilli Emma tanítónő, okl. hitoktatónő végzi nagy rátermettséggel és lelkiismeretességgel. A hitoktatónő vezetése alatt most alakult meg a katolikus iskolában a Kis Keresztesek egyesülete. A „kis kereszteseket” Gyertyaszentelő Boldogasszony napján ünnepi vecsernye keretében avatta föl Bélyky Ferenc nagyváradi-olaszi segédlelkész. Bélyky Ferenc a fölavatás után közvetlen meleghangú beszédet intézett az új Kis Keresztesekhez. Vecsernye után a római katolikus iskolában hatalmas főny közönség jelenlétében kedves ünnepséget rendeztek a gyerekek. A közönség sorában ott volt gróf Stubenberg Jozsefné, a katolikus iskola minidenkori pártfogója is. A műsor keretében Szabó Anna üdvözlőbeszédet mondott. Sztupka Teréz II-ik elemista szép Krisztus Király verset szavalt kedves rátermettséggel. Kátóna Mária, Tatak Anna, Galamb Ilonka, Gilli József, Szamos Erzsébet és Schuller József jóslékereült szavalata és számai egészítették ki a nagyékeű délután műsorát.

Temetések. Keresztessy József 83 éves nyugdíjas Nagyváradon meghalt. Temetése kedden délelőtt háromnegyed 10 órakor lesz a Negruzzi-utca 10. számú gyászháztól. — Özv. Fetter Menottiné szül. Tuka Ilonka 59 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése kedden délután 3 órakor lesz a Haller kápolnából. (Erdélyi „Concordia.”)

Varga Ferenc 61 éves korában Köröstarjánban meghalt. Temetése február 6-án, kedden délelőtt 9 órakor lesz. (Caritas.)

Nyugdíjasok hadfelszerelési bónjai. Temesvár. Saját tud. A temesvári nyugdíjasok egyesületének közlése szerint a nyugdíjasok nyugdíjilletményük arányában jegyeznek hadfelszerelési bont. Azok a nyugdíjasok akiknek illetménye 2500 leinél kisebb, nem jegyeznek bont. 2501—4000 lei nyugdíj után 1000 lei bont jegyeznek, 4001—6000 lei után 2000 leit, 6001—8000 lei után 3 ezer leit, 8001—10 ezer lei után ötezer leit. A tízezer leien felül nyugdíjak után a bönjegyzés összege a nyugdíj felét teszi ki, úgy hogy mindig a következő magasabb ezresig kerekítik ki. A jegyzett összegeket tíz egymásután következő részletben törlesztik, az első részlettörlesztést a februári nyugdíjak kifizetésénél eszközlik. A bönjegyzés ott történik, ahol a nyugdíjas az illetményét felvezi. Azoknak, akik a nyugdíjsegélyt utján kapják nyugdíjukat, február 7-e és 15-e között kell jelentkezni az egyesületi helyiségben, a jegyzés aláírására.

Adományok. A három öreg barakk-lakó részére Szent Antal nevében (Segesvár) 200 leit küldtek kiadóhivatalunkba. Rendeltetési helyére juttatjuk.

Szolgáltatás gyógyszertárak Nagyváradon:

Kedden a következő nagyváradi gyógyszertárak tartanak szolgálatot:
Korona, Str. Ciorogariu No. 1. Telefon 13-76.
Órangyal, Str. Alexandri.
Oroszlán, Piata Mihai 14. Telefon 23-35.
Szent István, Str. General Tolban.
Aranyas, Piata Unirii No. 6. Telefon 25-74.

A lelkület alakításának mindenki számára aktuális problémáját dolgozta fel:
P. Wimmer Anzelm O. S. M.

Az élet teljessége

című könyvében. A könyv a modern, intelligens embernek íródott; neki mutatja be az élet célját, a lelki tökéletesedésnek szépségeit, általában a vallásosság boldogító voltát. Okai meggyőzőek, stílusa választékos.

Ára kartonkötésben 80 lei.

Magyarország jégkorongozói második helyen végeztek a garmischi nemzetközi téli játékokon

Garmischpartenkirchenből jelentik: A téli sporthéten a jégkorongtorna iránt nyilvánult meg a legnagyobb érdeklődés. A magyar jégkorongosok fényes sikerrel szerepeltek. Legyőzték a németeket, Európa egyik legerősebb csapatát. A döntőben azonban az előző napi nehéz küzdelemből fáradt csapat alulmaradt a cseh-morva védnökséggel szemben.

A jégkorongtornát két csapatban bonyolították le. A csapatok beosztása a következő volt:

I. csoport: Olaszország, cseh-morva védnökség és Szlovákia.

II. csoport: Németország, Magyarország és Jugoszlávia.

Az első csoportban a cseh-morva védnökség 12:0, Olaszország 3:1 arányban győzte le Szlovákiát. A csapatdöntőben: cseh-morva védnökség—Olaszország 5:0.

A második csoportban Németország 3:0, Magyarország 10:0 arányban győzte le a jugoszlávokat. A csoportdöntőben: Magyarország—Németország 3:2 (1:1, 1:1, 1:0).

A döntőbe tehát a cseh-morva védnökség és Magyarország csapatai kerültek. Magyarország 6:0 arányban veszített.

A műkorcsolyázó bemutatón a Herber, Baier világbajnokpár, az olasz Cataneo házaspár, a román Bindea, a jugoszláv Palme és a német Lidia Veicht nagy sikerrel szerepelt.

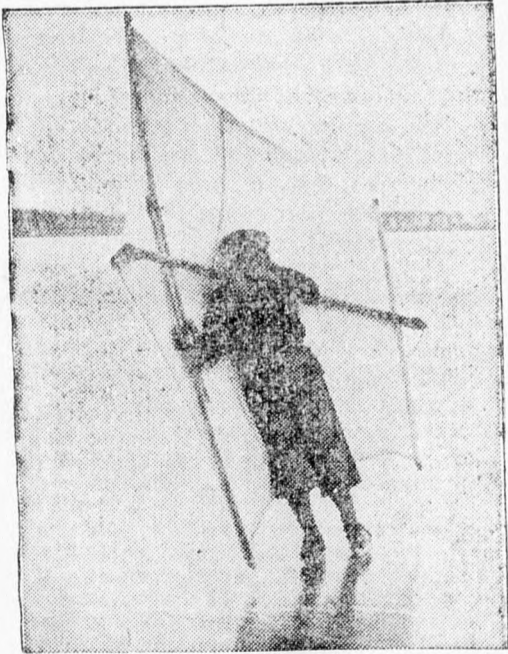
Tetszést aratott az olasz Vigorelli, a Cataneo házaspár, a román Timeic—Eisenbeisser, a német Faber, May, valamint Inge Jell.

Kreuzeken végzett lesiklóedzés közben négy kiváló német versenyző megsérült. Gantner láb-szántórést, Pertsch bokatorést, R. Granz inaslagzakadást és Jennwein izomrándulást szenvedett.

4x10 km váltófutás. A versenyben résztvevő nyolc csapat (Németország három csapat, cseh-morva védnökség két csapat, Jugoszlávia, Szlovákia és Bulgária egy-egy csapat) a birodalmi sportvezér jelenlétében elkezdett hancot vívott az elsősegért. Végül is a Leupol, Bauer, Demetz és Berauer összetételű Németország I. győzött 2 óra 41 p. 29 mp-es idővel. Berauer futotta a 10 km-en a legjobb időt 36 p. 45 mp-cel. További helyezések: 2. Németország II. 2:48:13. 3. Cseh-morva védnökség I. 2:50:54. 4. Jugoszlávia 2:51:31. 5. Cseh-morva védnökség II. 2:53:28.8. 6. Szlovákia. 7. Bulgária.

A lesiklóversenyben: Férfiak: 1. P. Jennellin 4:08.2. 2. Wöndle 4:14.2. 3. W. Walch 4:16. 4. A. Pfeiffer (mind német) 4:17. 5. Chierroni olasz 4:19. 6. H. Lantschner német 4:20.2. 7. W. Clausing és H. Cranz (mindkettő német) 4:23. 9. Schwabl német 4:27.2. 10. Zanni olasz 4:27.6. Hölgyek: 1. Christl Cranz 4:22. 2. L. Resch 4:22.6. 3. H. Gödl 4:23.2. 4. H. Gaertner (mind német 4:53.4.

AZ ÖSSZES A. ÉS B. LIGÁS EGYESÜLETEK LEIGAZOLHATNAK EGY-EGY LENGYEL LABDARUGÓT. Bucurestiből jelentik: Az ország területén számos lengyel menekült futballista van, akik szeretnének elhelyezkedni különböző egyesületekben. A szövetség most kedvező döntést hozott. Minden A) és B) ligás egyesület leigazolhat egy lengyel játékost azzal a feltétellel, hogy ha annakidején a lengyel szövetség, vagy a játékos régi egyesülete a futballistát kikérné, a román egyesület köteles kiadni.

Az idei tél különösen kedvez a jégvitortlázásnak. Ez a sport természetesen rendkívüli ügyességet igényel.

MIHEZ KEZD VALAKI,

anélkül, hogy bizna szerencséjében?...

Ha Állami Sorsjáték sorsjegyet vásárol az AURORA sorsjegyarudatól, meg fog győződni róla, hogy a szerencsének nagy a szerepe az életben. A következő sorsjáték húzását FEBRUÁR 15. és 18.-án

AURORA

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Helyi cím: „UNION“ Oradea, B-dul Regele Ferdinand No. 1.

POSTAFIÓK

Stefanides József 35 éves karnagyi jubileumára készül a Thalia színtársulat és a kolozsvári magyar társadalom. A ritka jubileumnak is külön jelentőséget ad az, hogy Stefanides József ezt a 35. életét megszakítás nélkül a kolozsvári színházban töltötte, ahol nélkülük már el sem lehet képzelni jó operettdarabot. A kedves, mindig derűs hangulatu Stefanides karnagy pályafutását egy kolozsvári újságíró előtt a következőkben ismertette:

— Ha jól emlékszem, 1902-ben kerültem Kolozsvárra. Károly bátyám volt akkor itt a karmester, melléje szerződöttem zeneigazgatónak. Azelőtt külföldön éltem. Négy évig német színész voltam Dortmundban és Königsbergben. Mikor Janovics Jenő lett az igazgató, karmesternek szerződöttem. Természetesen, eleinte csak könnyebb feladatokat kaptam. Az operákat Virányi karnagy vezényelte. Első éves karnagy voltam, amikor Virányi hírtelen megbetegedett. Eppen az „Aida” volt műsoron. Nem volt mit csinálni, felálltam a karmesteri dobogóra és egyetlen próbával végig vezényeltem a nehéz Verdi-operát. Azonul aztán nyugodtan bízták rám a legnehezebb feladatokat is.

E'mondta aztán Stefanides karnagy, hogy a kolozsváriak közül Berky Lili és Sugar Jolán voltak a legkedvesebb primadonnái, de együtt dolgozott Blaha Lujzával, Pálmay Ilkával és Küry Klárával is.

A bensőséges, meleg jubileum alkalmával a Thalia színtársulat igazgatósága a következő meghívót bocsátotta ki:

MEGHÍVÓ

A kolozsvári Thalia Magyar Színház igazgatósága tisztelettel meghívja folyó évi február 15-én, csütörtökön este fél 9 orakor kezdődő díszelőadásra, melyet Stefanides József karnagy 35 éves jubileuma

alkalmából rendez a színház. Ezt a 35. életét Stefanides József elejétől végig a kolozsvári színházban töltötte el a igy benne nemcsak a kitűnő és lelkiismeretes karnagyot, hanem a mintaszerű hűséget és kötelességtudást is ünnepeljük.

A jubileum védnöki tisztét Bámfly Miklós gróf, a Magyar Népközség elnöke volt szíves vállalni.

A Kolozsvári Színpartoló Egyesület elnöke és igazgató tanácsa pedig határozottan kimondotta, hogy a kolozsvári színház ezen ünnepét sajátjának is tekinti. A jubileum alkalmából a „Három a kislány” című klasszikus operettet adják elő; Stefanides III vendégfelléptével.

Kolozsvár, 1940. január hó.

A Thalia Magyar Színház igazgatósága.

Mint részvétellel értesültünk

Keresztessy József nyugalmazott tisztviselő 83 éves korában hosszas szenvedés után meghalt. Keresztessy József jólmert és közmegbecsülésben álló tagja volt Nagyvárad magyar társadalmának és halála városzerte általános részvételt keltett. Fián Keresztessy Lajoson és leányán Balogh Bélánén kívül széleskiterjedésű és előkelő rokonság gyászolja. Temetése kedden délelőtt lesz a Szent Anna-utca 10. szám alatti gyászháztól az olasz temetőbe.

Az Immaculata zárda növendékei a nagyváradi építőiparosokkal karöltve szépsikerű műsoros délutánt rendeztek a Katolikus Legényegylet dísztermében. A műsor keretében az építőiparosok rutinos műkedvelői a „Mágnás Miska” című operettet mutatták be nagy siker mellett. A délután bevételét az Immaculata szegényeinek javára fordították.

A nagyszalontai katolikusok nagysikerű táncos-kabaréja. Vaéarnap este nagysikerű jótékony célú mulatságot rendezett a katolikus egyházközség a Redut nagytermében. A vidám kabaré műsorát „Az örült” című humoros jelenet vezette be, amelyben Bacsinzky Béla, Kondor Jánosné, Dániel Ilonka, Jurgovszky Aladár, Daránzky József, Mayer Imre és Neszmírák Ilonka kaptak szünni nem akaró tapsot a közönségtől. A vidám jelenet után Kondor Ibi és Daránzky József tironi táncot adtak elő Pohraczky József harmonikazenéjére. Ponya Nándor cimbalomszólója következett, majd Rónay Évi román táncot mutatott be. A zenekar magyar nótákat játszott, azután Ladányi Mili, Kövesdy Magda, Neszmírák Manci és Medve Anna ötletes matróztáncra aratott nagy sikert. A kabaré műsorát a „Kérők” című vidám jelenet zárta be, amelyben Kondor Jánosné, Gheorghescu Pál, Kondor Ibi, Podhraczky Jenci és Mayer László léptek föl nagy sikerrel. Azután a zenekar eljátszotta a királyhimnuszot, majd kezdetét vette a tánc a ragyogó hangulatu mulatság a reggeli órákban ért véget.

A francia Indo-Kína titkos szerződése Japán ellen.

A francia kormány cáfolja a hírt

Tokióból jelentik: A japán Domei iroda közlése szerint január 4-ikén Indo-Kínában titkos szerződés jött létre a csungkingi kormány és a francia hatóságok között. Ennek értelmében:

1. Amíg a csungkingi kormány ellenállást fejt ki Japánnal szemben, a francia hatóságok francia Indo-Kínán át fegyvert és egyéb hadianyagot szállítanak a csungkingi kormánynak.

2. A csungkingi kormány 1942-ben kezdi meg a fegyverek és lőszer árának megfizetését.

3. Kína részéről biztosítják Franciaországot, hogy kínai és japán csapatok között Kwangsi tartományban most folyó ellenségeskedésnek francia Indo-Kínára nem lesz káros hatása.

4. Ha a csungkingi kormány nem tartja be a megállapodást, Franciaország beszünteti a lőszer- és fegyverszállítást.

5. A francia hatóságok megtiltják Indo-Kínába a japán rizszállítást.

A szerződés január 29-ikén már életbe is lépett.

Párizsból jelentik: Francia hivatalos körök cáfolják azt a japán forrásból származó hírt, hogy Indo-Kína és a csungkingi kormány között megállapodás jött létre.

A KATOLICIZMUS JAPÁNBAN

Missziós fejlődés

Tokióból jelentik: Most állította össze P. Gerle S. D. V. missziósatyja a nügata-i körzet missziós fejlődésének statisztikai kimutatását. Ami a kimutatásban legelőször feltűnik, az a felnöttek megkeresztelkedésének, tehát az igazi megtérések aránylag nagy száma. A körzet névességének száma 4272-vel növekedett, míg a megkeresztelt felnöttek száma 220. Eddig a legnagyobb növekedés 1931-ben volt, amikor 3525-tel szaporodott a hívek száma, bár a zenshu-i apostoli prefektúra területén 998-cal csökkent a szám az északról dél felé irányuló vándorlás miatt, azonban itt is 332 felnőtt keresztelkedett meg.

A legkiválóbb missziós eredményeket mégis a nagy metropolisokban, Tokióban és Osakában éri el. A hitujonok között feltűnően sok az egyetemi hallgató, akiket az igazság szomjas keresése hoz el a hit kapujáig. 1939-ben egész Japánban 1991 felnőttet kereszteltek meg. Koreában 6067-et, Formosa szigetén pedig 102-öt, tehát 8160-at az egész japán birodalomban. Ehhez kell még számítani a 220 protestantizmusból megtért japánit is.

A japán birodalomban 1939-ben 10.723 gyermeket kereszteltek meg. 1939 június 30-ig a japán katolikusok száma 283 ezer 491, tehát egy év alatt 12 ezer 588 a növekedési szám. Ezek a számok természetesen nem érik utól az afrikai missziók fejlődési adatait, azonban nem szabad elfelejtenünk, hogy más, sokkal nehezebb körülmények között folyik itt a térítési munkája, mint másutt. A japáni missziók munkáját csak úgy értjük meg, ha meggondoljuk, hogy Japán két év óta háborút visel. Ez a háború minden figyelmet és minden nemzeti energiát lefoglal, hogy a japán igényeknek megfelelő döntést tudjon létrehozni. A híveken kívül öt bennszülött papot és húsz szeminaristát hívtak be katonai szolgálatra a háború idejére. Ezek között van a híres admirálisnak, Yamamotonak a nagyobbik fia is. Ilyen körülmények között nagyon megnehezedett a hitujonok oktatása. A japán katolikusok úgy szavukban, mint tetteikben megállják a helyüket hazafiság terén is, mégis bizonyos elleneszenes hangulat fejlődött ki az idegenek iránt, akiket rendszerint kémdkedéssel szoktak gyanúsítani, különösen ha az európai háborús felek valamelyikéhez tartoznak. Ezenkívül még a bennszülött papságot is meggyanúsítják, hogy idegen érdekek szolgálatára adják magukat. Ezeket tekintetbe véve a tavalyi japáni missziós eredmények kétszeres értékét jelentenek az Egyház számára.

A japán császár jelenlétében tüntették ki egy missziós iskola növendékeit

Sapporóból jelentik: Az elmúlt év novemberében tartották meg Tokióban az összes japán középiskolák nagy országos atlétikai versenyt. A sapporói kereskedelmi iskolának, amelyet franciscánus szerzetesek vezetnek, hat növendéke nyert értékes díjakat a gerelyvetésben. A versenyen a japán császár is részt vett és a díjakat is az ő jelenlétében osztották ki. A verseny révén a szerzetesek iskolája nagy hírnévre tett szert. Az újságok hosszasan foglalkoztak vele. Mindössze hat éves multra tekint vissza, de már 750 növendéke van. A ferences szerzetesek Japán más városaiban is kiváló eredményeket érnek el.

Japán katolikus sajtója

Tokióból jelentik: A japán katolikus sajtó úttörő és alapító munkásai a párizsi missziós elvák. A katolikus sajtó ugyan még a kezdetnél tart, mégis értékes munkát végez a hitterjesztés körül. Néhány évvel ezelőt Chambon érsek alapította meg Japán összes püspökeinek a támogatásával a Sajtóközpontot, amely a többek között egy japánnyelvű hetilapot ad ki „Nippon Katorikku Shimbu” címen. Ez a hetilap nagyon elterjedt egész Japánban. Ezen-

kül hitbuzgalmi folyóiratot is szerkesztenek „Koe” címmel, amelynek hitvédelmi célkitűzése van; a kereszténység iránt érdeklődő művelt körök számára külön folyóiratot adnak ki „Katorikku” címmel. Sok katolikus hetilap és folyóirat jelenik meg a gyermekek és a betegek

számára is. A katolikus sajtó és irodalom terén a bennszülött papság munkálkodik kiváló eredménnyel. Iwashita, aki korábban a tokiói császári tudományegyetemen tanította az irodalmat, most a művelt körök kedvenc írója. Totsuka, aki korábban ugyancsak egyetemi tanár volt, a katolikus klasszikusok fordításával tűnik ki. Don Taguchi, aki Rómában végezte tanulmányait, a keresztény jogi és államtudományi elvek terjesztésén dolgozik. A különböző szerzetesek külön sajtóközpontokat állítottak fel, amelyek a főközponttal szoros együttműködésben dolgoznak.

Jegyezzünk bónokat a hadsereg felszerelése érdekében

A hadsereg fenntartása nagy költségeket igényel. Mindenki jegyezzen hadfelszerelési kötvényeket. Naponként d. e. 9 és fél 2 között és d. u. 4-7 óra között a Banca Nazionale, az összes nagyobb bankoknál, a Postatakarékpénztárnál s a pénzügyigazgatóságon lehet kötvényeket jegyezni, ahol rendelkezésre állnak a szükséges nyomtatványok.

Ez a legelőnyösebb államkölcsön, amely 4 és fé százalék kamatjövédelmet hoz. Aláírni lehet 5 vagy 3 évre. Hat hónap után kifizetésre kerül az aláírt összeg egyötöde (vagyis minden ezer leies kötvény után 200 lei), három, vagy öt év után pedig a lejegyzett összeg teljes egészében.

A hat hónap múlva fizetésre kerülő ötdrészlet s a lejáró szelvényvel bármilyen állami, tartományi, vagy községi adót ki lehet fizetni.

Akinek a lejárat előtt szüksége van pénzre, zálogba helyezheti a kötvényeket a Nemzeti Banknál, amely azonnal kifizeti az érték 70 százalékát. A kötvény ettől függetlenül tovább kamatozik.

Minden hazaszertető román állampolgár azonnal ilyen kötvényekbe fekteti minden nélkülözhető pénzét.

Harc a petróleumért

Bucurestiből jelentik hivatalosan: Napjaink modern háborúja, a hadseregek gépesítésével a petroleum háborújává változott. A hadihajóknak, a repülőgépeknek, tankoknak, gépkocsiknak és a modern háború hatalmas fegyvertárának egyetlen darabja sem használható petroleum nélkül. Napjainkban petroleum nélkül nem lehet háborút kezdeni és háborút viselni. Az a hadsereg, amelynek nem áll rendelkezésére elegendő mennyiségű petroleum, elveszítettnek tekinthető.

A modern háború többé nem csupán a véres tusákban és öszecsapásokban merül ki. A háború ma elsősorban gazdasági síkon folyik s ebben a háborúban a szembenálló felek arra törekednek, hogy gazdaságilag egymás ellenfelet alkottak. S a gazdasági háborúban nemcsak Anglia, Franciaország és Németország vesz részt, ezen a síkon harcban áll már nemcsak egész Európa, hanem az egész világ.

A nyugati háború rettentő gazdasági küzdelem már részben kibontakozott és tudósítások nap mint nap arról számolnak be, hogy milyen hatalmas arányú gazdasági győzelmet, vagy veszteséget okoz egyik háborúzó fél a másiknak. De a jelentésekből azt is láthatjuk, hogy a gazdasági háború a semleges államokat sem kíméli meg. Bár sebesültek és halottak nincsenek, a gazdasági háború óriási csapásokat mér reájuk és megismerteti velük a gazdasági nyomorúságot — tehát az ő helyzetük meg irigylésemellett. Gazdaságilag a világ valamennyi állama részt vesz a háborúban. Végeredményben bármelyik államnak meg van a joga arra, hogy gazdasági helyzetének megerősítésére, biztosítására és szilárdítására akármilyen intézkedést végrehajtsa.

A gazdasági háború a petroleum körül folyik a legnagyobb elkeseredéssel. Románia petroleumban Európa leggazdagabb állama. A modern háborúnak erre a nélkülözhetetlen táplálékára nagy gondot kell viselni, mert nemcsak Angliának, Franciaországnak és Németországnak van szüksége arra a természeti kincsre, hanem a többi európai államnak is, amelyek többé-kevésbé érdekelve vannak gazdaságilag a háborúban.

Nemcsak a három hadviselő nagyhatalom gyűjt petroleumtartalékokat, nemcsak ők intéznek rohamot a petroleumbeszerzőhelyek, így Románia ellen is, hanem — ismétljük — valamennyi európai állam.

A román kormányt ez a helyzet készítette arra, hogy megszervezze a kőolaj-kormánybizottságot.

A kormánybiztosságot C. Angelescu, nemzetgazdasági miniszter pontosan megjelölte abban a beszédében, amelyet Gheron Netta kö-

olaj-kormánybiztos beiktatási ünnepségén mondott.

— Kötelességünk — mondotta a miniszter — hogy megvédjük az ország állapotát és érdekeit, úgy mint egy semleges országot, mint azt politikai szempontból is leszögezem.

Es ez így van. A petroleum és a jelenlegi háború első számú fegyvere. Románia, mint semleges állam, tárgyilagosan fogja elosztani fölösleges petroleumát, tehát elad úgy az egyik tábornak, mint a másiknak, anélkül, hogy valamelyiket is előnyben részesítené.

A nemzetgazdasági miniszter kijelentette még, hogy:

— Lehetetlen semmi intézkedést sem tenni, hiszen Románia kivételének 62 százalékát a petroleum képezi. Vagy nem kell-e arra gondolnunk, hogy hadseregünknek petroleumra és petroleumtartalékra van szüksége? A kormány kötelessége, hogy az államnak az ország termékei fölött való hatalmát és rendelkezési jogát biztosítsa.

A kormány nem maradhat télen, amikor arról a termékről van szó, amelyik Románia kivételének hatvankét százalékát képezi. Azonkívül kötelessége is a kormánynak ellenőrizni a petroleumtermelést is annak ellenére, hogy a kitermelésre fordított tőke nagyszázaléka idegen, az államnak biztosítania kell a hadsereg számára szükséges petroleumtartalékokat.

Ezek azok a nyomós okok, amiért a kormány a petroleum-kormánybiztosságot föllállította. S a kormánynak ez az intézkedése egyben leszögezi Románia álláspontját a petroleum nagy háborújában.

Legszebb imakönyvek:

Egy Lant. Imádságos és énekes könyv	90 lei
P. Boros: En Uram, én Istenem.	
Férfiak részére. Félvaszonkötésben	35 "
Férfiak részére. Egészvaszonkötésben	45 "
P. Boros: Mária légy Anyám!	
Nők részére	55 "
Waleer-Varga: Örökimádás. Nagybetűs kiadás, gyengéltáruak is könnyen használhatják	468 "
Kis imakönyv. Pázmány Péter után. Egészvaszonkötésben	65 "
Scheffler: Jézus Neked Élek. Gyermekimakönyv	32 "
Megrendelhetők kiadóhivatalunk útján.	

Ünnepélyes keretek között zajlanak le az E. M. G. E. tanfolyami vizsgák

Kolozsvárról jelentik: Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet az 1939—1940. telén Erdély számos községében rendez kéthetes gazdasági tanfolyamokat. A haladni és tanulni vágyó magyar kisgazdák nagy tömege jelentkezik, hogy elsajátítsák a célirányos gazdálkodási rendszer ismeretét. Az utóbbi években megtartott tanfolyamok ugyanis azt bizonyították, hogy a tanuló gazda jobbat és többet termel, szervezesebben kapcsolódik a közösségi életbe és öntudatosabban teljesíti népe iránti kötelességeit.

A napokban már lezárult a tanfolyamok egy része, — a többiek folyamatban vannak és február, továbbá március folyamán újak veszik kezdetüket. Az aranyoszentmihályi tanfolyam január 27-én fejeződött be. Aranyosszék legnépesebb községének 28 gazdája állott a vizsgáztató bizottság elé, hogy bizonyítsák magukat arról a tudásról, amit a tanfolyami előadók odaadó és szeretetteljes munkával tulajdonukká tettek.

A szentmihályi vizsga, mint minden gazdasági tanfolyami vizsga, templomozással kezdődött. Gálffy Domokos unitárius lelkész imája és a nagyszámú ünnepi közönség által énekelt zsoltár után Telegdy László központi kiküldött az EMGE ügyvezető alelnöke nyitotta meg a vizsgát, tolmácsolva az országos elnök, — dr Szász Pál üdvözlését, aki legnagyobb sajnálatára nem jelenhetett meg. Nagy Miklós tanfolyamvezető, gazdamérnök, Kellner György nyug. állat-egészségügyi főfelügyelő és Koppány Rezső EMGE felügyelő, — előadók kérdéseire a hallgatók az egész közönséget bámulatba ejtő feleleteket adták.

A vizsga után Telegdy László, az EMGE ügyvezető alelnöke mondott beszédet.

— Dr Szász Pál, az EGE országos elnöke nevében jöttem — mondotta — aki ma is éppen úgy, mint mindenkor Erdély magyar gazdátársaságának érdekeiért küzd és fáradozik, mindezen vidékeken, ahol magyar gazdák laknak és sokszor az ország fővárosában, ahol különböző kormányzati eljárások teszik szükségessé jelenlétét. Ő maga szeretett volna szentmihályi gazdasági tanfolyamra eljönni, hogy választ adjon arra a sok kérdésre és panaszra ami annyi keserűséget okozott Alsószentmihályi gazdáinak.

Beszédének további részében vázolta azokat a nehézségeket, amelyekkel az EMGE vezetőségének meg kell küzdenie a gazdaérdeket bántó vagy ellentétes érdekek visszavonása vagy módosítása érdekében. Az ország nyugalmáért és biztonságáért a katonai hatóságok a felelősek, — ezért nagyon nehéz bármilyen hatóságnál eredményt elérni olyan ügyekben, amelyek a katonai hatóságok rendelkezési körébe tartoznak. Tehát nyugalomra és türelemre van szükség, hogy hivatásunkat, a folyamatos termelést biztosíthassuk.

Bajka Gyula, a felsőszentmihályi gazdákör alelnöke, a központ kiküldöttjeit üdvözlő és legszínterősebben elismerően fejezte ki az EMGE-nek a tanfolyam megrendezéséért, — továbbá dr Wolff Gyula közös gazdáköri elnöknek és Lapp Andor református lelkésznek fíradhatatlan szervezői munkásságukért. Hálás szavakat intéz a tanfolyam előadóihoz.

Szigeti Balázs tanfolyami hallgató üdvözlő szavai után Nagy Miklós tanfolyami vezető meleg szavakkal búcsuzott el a falu gazdáitól. „Ez a tanfolyam a vizsgával még te nyersen befejezést — mondotta, hanem az itt szerzett tudást adják át többi gazdasági tanfolyamoknak is”.

A bizonyítványok kiosztása után Telegdy László ügyvezető alelnök hosszas megbeszélést folytatott az alsószentmihályi gazdákkal, akik a kisajátítási panaszait adták elő.

Teaestély zárta be a szépen sikerült gazdasági ünnepnapot. Külön meg kell emlékeznünk dr Wolff Gyula földbirtokos szerepéről, aki messze-menő támogatást nyújtott a tanfolyam megtartása érdekében.

A szamosmegyei Bethlen községben szintén méltó keretek között tartották meg a tanfolyami vizsgát. A hallgatókon kívül nagyszámú érdeklődő közönség jelent meg. Ott láthattuk gróf Bethlen Béla földbirtokost, az EMGE vizsgabiztosát, Erős József plébánost, Kése Attila sajtóudvarhelyi lelkészt, Czirják Károly felőri református lelkészt, Binder Alberttel a felőri tanfolyam egyik előadóival, akiket az ottani hallgatók egy csoportja is elkísért, Cápata gazdamérnököt, a mezőgazdasági kamara képviselőjét, stb.

Gróf Bethlen Béla megnyitó beszédében utalt az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet gazdanevelő és szervező munkájának nagy jelentőségére, feleltette a magyar gazdákat, hogy mielőbb lépjenek be egyesületekbe, mert csak így tudják a haladás előfeltételeit megteremteni a érdekeiket megvédeni.

Ezután Tempfoly István nyug. gazdasági iskolai igazgató, tanfolyam vezető, Maknics Gyula és P. Nagy Sándor előadók vizsgáztatták a hallgatókat. Valamennyien kitűnő feleleteket adtak.

A vizsga után kiosztották a különböző jutalomtárgyakat, amelyeknek nagyrészt a bethleni Hangya szövetkezet ajándékozta.

Mint érdekeséget említjük meg, hogy a tanfolyam hatása alatti, ami a Tempfoly István tanfolyamvezető és az előadók vitathatatlan érdeme, — a bethleni magyar asszonyok és leányok azt a konyhakertészet tárgyköréből nekik is tartanak előadásokat. A kérést természetesen készséggel és örömmel teljesítették.

Újabb rendelettel engedélyezték az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet gazdákörének működését

Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet elnökségének kérésére a belügyminisztérium állambiztonsági vezérigazgatósága 1939 december 11-én kelt 83.062 számú rendeletével engedélyezte az E. M. G. E. falusi gazdákörének üléseit, anélkül, hogy ezekre előzőleg külön engedélyt kellene kérni. Természetes, hogy ezeken a gazdáköri üléseken csak kizárólag mezőgazdasági, illetve gazdasági dolgokról szabad beszélni. Katonai zónákban azonban az ülések engedélyezését az illetékes katonai parancsnokságtól kell kérni.

SZÍNHÁZ

A „Thalia” színházszínház nagyváradai műsora:

Péntek este 9 órakor: **Feleség.** (Bókay János óriási sikerű legújabb vígjátéka. Eddig 125 előadás rendezte: Bókay János, Főszereplők: Fényes Alice, Kovács György, Nagy István, Haáz Jolly, stb. Premier bérlet 13. szám.)

Szombat délután 6 órakor: **Feleség.** Szombat este 9 órakor: **Feleség.** (Bucsuelőadás.)

Jegyek a fenti előadásokra elővételben keddtől kezdődőleg már válthatók naponta délelőtt 11—1-ig és délután 4—8-ig.

— Pénteken és szombaton kerül színre Bókay János új vígjátéka: **A feleség.** A váradai közönség nagy érdeklődéssel várja már, hogy Bókay János új vígjátéka a Feleség nálunk is színrekerüljön. Tudvalevő, hogy a Feleség a színházi év legnagyobb sikere. November közepén mutatta be a budapesti Nemzeti Színház Kamara Színháza ezt az újdonságot s azóta szakadatlanul műsoron van szinte állandóan táblás házak előtt adják s a héten volt a darab 125-ik előadása. — Kolozsváron már november végén előadták a Feleséget, még pedig magának Bókay Jánosnak a rendezésében, aki egy hetet töltött el Kolozsváron és a legpróbb részletéig maga állította be a színház vígjátékot. Eddig technikai akadály volt a darab váradai színrehozatalának. Most azonban valamennyien együtt vannak a Feleség főszereplői: Fényes Alice, Kovács György, Nagy István, Haáz Jolly. A kitűnő együttes péntek este, szombat délután hatkor és szombat este kilenckor mutatja be a híres újdonságot, amelyet a napokban hoztak színre Rómában és Milánóban is. — Tekintettel arra, hogy ez a nagysikerű újdonság most csak három előadásban lesz a színház műsorán, mindenkinek ajánlatos jegyekről elővételben gondoskodni, a színház elővételi pénztáránál, naponta délelőtt 11—1-ig és délután 4—8-ig, keddtől kezdődőleg.

A nagyváradai mozgóképszínházak műsora:

CORSO: TIZENHÉTEVESEK.

APOLLÓ: ARATÁS.

DORIAN: I. A FEKETE LEGIÓ, II. ULDOZOTT VAGYOK.

Világsiker

L. BURGER:

Bölcsőre hulló fények és árnyak

Egy bábaasszony naplója

Háromnyomatu művészi fedőlap. 340 oldal. Ara 90 lei.

Németül eddig 108 kiadás jelent meg.

Véglegesen törölték a szatmári Gubás Ipartársulat jogi személyiségét

Tanonc-otthonná alakítja az állam az egyesület székházát

Szatmárról jelentik: Ismeretes az a pör, mely a szatmári Gubás Ipartársulat és az állam között folyik. Az elmúlt évben ugyanis a munkaügyi minisztériumban beadványban kérte a szatmári törvényszék, hogy törölje a Gubás Ipartársulat jogi személyiségét és az egyesület székházát tanoncokola céljaira adják át az államnak. A munkaügyi minisztérium arra hivatkozott, hogy a Gubás Ipartársulatnak nincs létjogosultsága, mert összesen csak öt életbenlevő tagja van.

A törvényszék hlyt adott az állam beadványának és ítéletében megszüntette a Gubás Ipartársulat jogi személyiségét, ugyanakkor az egyesület vagyonát az államnak adta át.

A Gubás Ipartársulat jogtanácsosa: dr Südy Tibor utján a Táblához fellebbezett, amely azonban helybenhagyta a törvényszék ítéletét. A nagymultú Ipartársulat a Semmitőszékhez fellebbezett, amely most hozott jogerős ítéletében elutasította a fellebbezést és végérvényesen törölte a szatmári Gubás Ipartársulat jogi személyiségét. A semmitőszéki ítélet alapján a minisztérium a megszüntetett Ipartársulat vagyonának átadása céljából felszámoló bizottság kinevezését rendelte el. A vagyonátadási munkálatok rövidesen megkezdődnek és a Gubás Ipartársulat székházát még ebben az évben tanonciskolává alakítják át.

Apróhirdetések

Allást keces

szavanként 1 lei

Francia és német

fordításokat, levelezést vállal tökéletes nyelvtudással bíró tisztviselőnek. Cim a kiadóban.

Házvezetőnőnek

menne fiatal urinó. — Ajánlatokat kiadóba kér.

Különpéle

szavanként 3 lei

Cukrász üzlet

Évtizedek óta üzemből berendezéssel együtt kiadó, április 1-re. — Nagyvárad, Parcul Stefan cel Mare No. 19.

Tisztviselő

intelligens tisztviselő lakótársat keres kényelmes lakásba. Nagyvárad, Bratianu-u. 37.

Adás-vétel

PUHA OLMOT állandóan vesz a Szatmári László-nyomda t. t.

Nagyon

magas árat fizetnek briliáns tárgyakért. — Herbet ékezeráruház, Nagyvárad, Bulevardul Regele Ferdinand 3.

Egy

jókarban levő, átmeneti női kabát eladó. — Nagyvárad, Str. Delavrancea 12. szám.

Lakás

szavanként 3 lei

Keres

gyermektelen tisztviselő házaspár március, vagy április, esetleg május 1-re egyszobás, esetleg előszobával, komplett lakást. Címeket a kiadóba kérek.

Kiadó lakás

négyszobás összkomfortos utcai lakás. Nagyvárad, Str. Dimitrie Cantemir 25. szám.

Butorozott

külön bejárattal szoba fürdőszoba használatos kiadó. Nagyvárad Str. Vlahuta 41-a.

Keresek

2 szobás modern lakást. Cim a kiadóban.